

תחום הכשרה והדרכה
המוסד לבטיחות ולגיהות

תוכנית הדרכה

תשס"ט-2009

עריכה:
יוסף קוסקס
קרני חסון

המוסד לבטיחות ולגיהות
תחום הסברה פרסום והוצאה לאור

רשימת הקורסים, ההשתלמויות, הסדנאות וימי העיון:

- 1. קורסים**
- א. ממונים על הבטיחות והגיהות בעבודה עמ' 18
- ב. ממונים על פיצוצים 20
- ג. ממונים על בטיחות אש 22
- ד. הכשרת אחראי על בטיחות ההובלה של חומרים מסוכנים 23
- ה. קורס לשינוע בינלאומי של חומ"ס בים 24
- ו. נאמני בטיחות בסיסי 25
- ז. נאמני בטיחות מתקדם 26
- ח. נאמני בטיחות לעובדי מעבדות 27
- ט. נאמני בטיחות לעובדי ביוב ומכוני שאיבה 28
- י. נאמני בטיחות לעובדי תחזוקה 29
- יא. נאמני בטיחות לעובדי מטבח 30
- יב. הכשרת אתתים לעגורנים 31
- יג. מפעלי זיקוקין די-נור 32
- יד. הכשרה והסמכת מפעילי עגורנים להעמסה עצמית 33
- טו. הכשרה והסמכת עגורנאים, מפעילי גשר עילי ועגורני שער 34
- טז. הכשרת בודקים מוסמכים פנים-מפעליים לאביזרי הרמה 35
- יז. בטיחות בהובלת חומרים מסוכנים (בסיסי) 36
- יח. בטיחות בהובלת חומרים מסוכנים שלב ג' (רענון) 37
- יט. נאמני בטיחות למחסנאים העוסקים באחסון ובשינוע כימיקלים 38
- כ. הכשרת נאמני בטיחות אש 39
- כא. הכשרת "אחראי רעלים" 40
- כב. הכשרת מדריכי בטיחות 41
- כג. נאמני בטיחות למקומות עבודה העוסקים בקבלת קהל 42
- כד. מומחים לבטיחות בבניין 43
- כה. נאמני בטיחות בחקלאות 44
- כו. נאמני בטיחות לעוסקים בהנדסה רפואית יישומית 45
- כז. הכשרת בונה מקצועי לפיגומים 46
- כח. הכשרת בודקים פנים-מפעליים למטפי כיבוי אש מיטלטלים 47
- כט. קורס הכשרה לבודקים מוסמכים 48
- 2. השתלמויות**
- א. בטיחות לנאמני בטיחות (הדרכה באמצעות מחשב) 50
- ב. בטיחות למנהלי עבודה 51
- ג. בטיחות לחברי ועדות בטיחות 52
- ד. בטיחות במעבדות כימיות, פיזיקליות, ביולוגיות, רפואיות ותעשייתיות 53
- ה. בטיחות לעובדי ביוב 54
- ו. בטיחות באתרי בנייה 55

- ז. שימוש במדדים סטטיסטיים לקבלת המלצות למניעת תאונות בעבודה. 56
- ח. השתלמות למדריכים (פנים-מפעליים) למכונות הרמה. 57
- ט. שימוש באינטרנט כמנוף לקידום הבטיחות והגיהות. 58
- י. השתלמות ענפית לבוגרי קורס ממוני בטיחות בענף הכימיה. 59
- יא. השתלמות ענפית לבוגרי קורס ממוני בטיחות בענפי החשמל והאלקטרוניקה. 60
- יב. השתלמות ענפית לבוגרי קורס ממוני בטיחות בענפי הבנייה והבנייה ההנדסית. 61
- יג. השתלמות ענפית לבוגרי קורס ממוני בטיחות בענף החקלאות. 62
- יד. בטיחות בבניין להנדסים הנדסאים וטכנאי בניין ובנייה הנדסית. 63
- טו. פיתוח מיומנויות ניהול. 64
- טז. תיקור תאונות עבודה ואירועי "כמעט ונפגע". 64
- יז. עקרונות להכנת תיק מפעל (על פי המהדורה המעודכנת). 65
- יח. פיתוח מיומנויות הדרכה בעזרת מצגת POWER POINT. 66
- יט. הערכה וניהול של סיכונים. 67
- כ. בטיחות ברשויות המקומיות. 67
- כא. הכשרת מדריכי בטיחות בעבודה בגובה. 68
- כב. הכשרת בודקים פנים מפעליים לאיכות סביבה תוך מבנית. 69
- כג. השתלמות ייעודית לממונים על הבטיחות ברשויות. 69
- כד. סוגיות נבחרות בגיהות תעסוקתית ובריאות העובד. 70
- כה. מושגי יסוד בניהול סיכונים וניהול בטיחות (חדש). 71
- כו. הגנת הסביבה - הלכה למעשה (חדש). 72
- כז. האמנות שבניהול אישי ומקצועי (חדש). 73
- כח. השתלמות ייעודית לממונים על הבטיחות ברשויות המקומיות (חדש). 74

3. סדנאות

- א. היערכות המפעל למצבי חירום בתקריות חומ"ס (הכנת "תיק מפעל"). 76
- ב. זיהוי והערכת סיכונים. 77
- ג. כתיבת נהלים הנחיות והוראות בטיחות. 79
- ד. ארגונומיה והנדסת אנוש. 79
- ה. היבטים משפטיים בעבודת הממונה על הבטיחות. 80
- ו. בטיחות והגורם האנושי. 81
- ז. בירור וחקירת תאונות עבודה. 82
- ח. הכשרה והסמכה של בודק מעבדתי לרעש. 84
- ט. מניעת כאבי גב תחתון. 85
- י. ניתוח סיכונים הסתברותי (ניס"ה). 86
- יא. היערכות המפעל לקראת יישום תקן 18001 לניהול הבטיחות. 87
- יב. ניתוח בטיחותי של תחנת עבודה בגישת הנדסת אנוש. 88
- יג. פיתוח חשיבה יצירתית. 89
- יד. תחקור תאונות עבודה ותקריות. 89

4. ימי עיון

- א. אחריות משפטית בעבודה עם קבלני חוץ. 91
- ב. היבטים משפטיים בעבודת הממונה על הבטיחות. 91

92	ג. כתיבה טכנית בתחום הבטיחות
92	ד. מודלים בבירור וחקירת תאונות
93	ה. השימוש באינטרנט
93	ו. ניתוח סיכונים הסתברותי
94	ז. בטיחות בעבודה עם לייזרים
94	ח. ארגונומיה - הנדסת אנוש
95	ט. טכניקות להדרכת עובדים
95	י. שימוש במידע וכלים סטטיסטיים למניעת תאונות
96	יא. הכנת תוכנית ושיגרת תרגילים למצבי חירום
96	יב. טכניקות להצגת נושא
97	יג. בטיחות בשימוש בגז בישול (גפ"מ)
97	יד. ציוד מגן אישי - עקרונות לבחירה ולהתאמה
98	טו. היבטי בטיחות בסילוק פסולת מעבדתית
98	טז. היבטי בטיחות בחומרים מסוכנים
99	יז. מערכות איוורור בתעשייה
99	יח. בריאות וגיהות תעסוקתית
100	יט. היבטי בטיחות ובריאות בצביעה תעשייתית
100	כ. בטיחות בחשמל לנאמני בטיחות שאינם חשמלאים
101	כא. בטיחות בחשמל לעובדי תחזוקה שאינם חשמלאים
101	כב. בטיחות אש לעובדי בתי מלון
102	כג. בטיחות במערכות הידראוליות ופנאומטיות בתעשייה
103	כד. ארגונומיה בתעשייה
104	כה. בטיחות בעיבוד שבבי
105	כו. בטיחות בתחזוקה ובתפעול דודי קיטור
106	כז. בטיחות בריתוך אוטוגני ובקשת חשמלית
107	כח. בטיחות לעובדים במכונות השחזה
107	כט. אמצעים ודרכים למניעת שריפות ממקור חשמלי
108	ל. בטיחות לעובדי מטבח
108	לא. בטיחות לעובדי תחזוקה בבתי-ספר
109	לב. השפעת האקלים על בריאותו של העובד
110	לג. בטיחות בתפעול מחסנים
111	לד. מיתקני ואביזרי הרמה
111	לה. בטיחות השימוש במיכשור מעבדתי
112	לו. בטיחות במערכת ביוב
112	לז. רענון נושאי בטיחות למומנים על פיצוצים ולעוסקים בחומרי נפץ
113	לח. חידושים בבטיחות באתרי בנייה ובנייה הנדסית
113	לט. בטיחות בעבודה עם גורמים ביולוגיים - סיכונים ומניעה
114	מ. היבטי בטיחות וגיהות בעבודה מול מירקע
114	מא. עבודה בגובה
114	מב. שינה, עייפות ומעורבות בתאונות עבודה

115	מג. חשיבה בטיחותית.
115	מד. טיפול וסילוק פסולת חומ"ס
115	מה. תאורה נכונה
116	מו. התנסות בכיתת רעש
116	מז. סיכוני קרינה - מייננת, בלתי מייננת ולייזר
117	מח. דרישות ה משרד לאיכות הסביבה ממפעלים
117	מט. עקרונות ליישום גיליונות בטיחות במפעל
118	נ. שילוב שיקולי בטיחות בתכנון מחסנים
118	נא. בטיחות וגיהות ברוח חוק החשמל
118	נב. הכרת שיטת "ניתוח סיכונים" (HAZOP)
119	נג. ציוד מגן אישי - עקרונות להתאמה ולבחירה
119	נד. ביטוח נפגעי תאונות עבודה
119	נה. היערכות המפעל למצבי חירום בתקריות חומ"ס
120	נו. היבטי סביבה, בטיחות וגיהות בטיפול בשפכי תעשייה
120	נז. בטיחות בעבודה עם מכונות
120	נח. מודל לקידום הבריאות והבטיחות במפעל
121	נט. בטיחות בחקלאות - עבודה בגובה
121	ס. רפואה תעסוקתית
121	סא. היבטים משפטיים בעבודת הממונה, הזכות לאי-הפללה עצמית
122	סב. היבטים ארגונומיים בשיפור סביבת העובד
122	סג. חידושים ועדכונים בבטיחות אש
122	סד. תפיסת תרבות הבטיחות בארגון והקניית כלים לשינוי תרבותי בארגון
123	סה. מבוא ליישום ב.מ.ה. (בטיחות מבוססת התנהגות) למניעת תאונות
123	סו. התמודדות ב"לחצים נפשיים בעבודה"
123	סז. יום עיון לאחראי בטיחות שינוע חומ"ס
124	סח. היבטים משפטיים בניהול סיכונים
124	סט. דרכים להשפעה על קידום הבטיחות בארגון
125	ע. הדגשים בניהול הבטיחות בחשמל
125	עא. יחסי גומלין בין בטיחות לאיכות
125	עב. מדידה ושיפור של אקלים הבטיחות בארגון
126	עג. יצירתיות וחדשנות בניהול הבטיחות במפעל
126	עד. איכות הסביבה - השלכות על נושאי בטיחות
127	עה. מערכות לניהול הבטיחות והבריאות בארגון - מארזי הדרכה
127	עו. הגורם האנושי בעבודה
128	עז. מודל של הצלחה לבנייה וניהול של מחסן חומ"ס
128	עח. עבודת הבדוק המוסמך
128	עט. אסטרטגיה של הערכת חשיפה במקומות עבודה
129	פ. היבטים משפטיים בעבודת הממונה על הבטיחות
129	פא. עבודה עם קבלנים
129	פב. איכות סביבה תוך מבנית (IEQ)

130	פג. אכיפה ידידותית של תקנות בטיחות
130	פד. הכנת "גיליונות סיכונים" לעובדים
134	פה. היבטים ארגונומיים - לשיפור הבטיחות במפעל
134	פו. שיטות ואמצעים להטמעת הבטיחות בארגון
134	פז. סוגיות נבחרות בניהול הבטיחות בארגון
132	פח. היבטי בטיחות בעבודות בנייה ושיפוצים במפעל
132	פט. בטיחות בשימוש בלייזר
132	צ. בטיחות אש - חידושים ומערכות
133	צא. השלכות חוק רישוי עסקים על עבודת הממונה
133	צב. רענון למדריכי עבודה בגובה
133	צג. האחריות המשפטית לבטיחות - הלכה ומעשה ביישום
134	צד. כתיבה טכנית לממונים על הבטיחות
134	צה. תחומי בטיחות מחייבים בבדיקות ע"י מעבדות חיצוניות
134	צו. גיליון בטיחות (MSDS) כאמצעי לעבודה בטוחה עם חומרים מסוכנים
135	צז. ניהול ידע בבטיחות
	צח. שימוש בטכניקות של גישור לפתרון קונפליקטים בעבודות הממונה
135	על הבטיחות
135	צט. עקרונות להעסקה והפעלת קבלנים - היבטי בטיחות
136	ק. הכרת תקנים חדשים בבטיחות
136	קא. סיור מקצועי
136	קב. יום עיון ייעודי לממונים על הבטיחות ברשויות המקומיות
136	קג. היבטים משפטיים בעבודת הממונה על הבטיחות
137	קד. דרישות המשרד להגנת הסביבה במפעלים
137	קה. ניהול סיכונים ארגונומיים
	קו. ניהול סימביוטי (קשר הדדי) של תחזוקה ובטיחות
138	כמנוף להישגי בטיחות (חדש)
	קז. ניטור סביבתי-תעסוקתי - פיתוח תוצאות וקבלת החלטות
139	ע"י הממונים על הבטיחות (חדש).
140	קח. גז טבעי - האנרגיה הירוקה העתידית של המשק הישראלי (חדש)
140	קט. התארגנות לרעידת אדמה (חדש)
141	קי. הקמת מערך חירום במפעל (חדש).
141	קיא. הדרכות בטיחות באמצעות משחקים והפעלות (חדש)
142	קיב. בטיחות אש ודרכי מילוט בבניינים - תקנות חדשות (חדש)
142	קיג. מיפוי מערך הבטיחות והכשרת בעלי התפקידים בארגון (חדש).
	קיד. יום עיון בנושא המשותף בין בטיחות
143	לאיכות בפעילויות הארגון (חדש)
143	קטו. היבטים משפטיים בעבודת הממונה על הבטיחות. (חדש)

קורסים

א. קורס ממונים על הבטיחות והגיהות בעבודה

רקע

עבודתו של הממונה היא רב תחומית ובמקרים רבים מצפים ממנו שיהיה מסוגל לתת מענה, כאן ועכשיו, לבעיה בוערת במקום העבודה. עליו להיות מסוגל לזהות גורמי סיכון, לנתח תהליכים, להציע פתרונות, ואף להיות הכוח המניע לנקיטת צעדים הנדרשים לצמצום ולמניעת תאונות בעבודה ומחלות מקצוע על כל השלכותיהם: האדם, המכונה, תהליך הייצור, המוצר והתקציב.

הקורס מיועד

הקורס מיועד למהנדסים ולבעלי תארים במדעי החיים והטבע, הטכנולוגיה ודומיהם, בעלי שנתיים ניסיון במקצועם, וכן לטכנאים או הנדסאים בעלי שלוש שנות ניסיון במקצועם. בעלי השכלה טכנית אחרת יכולים בתנאים מסוימים לגשת לקורס לאחר קבלת אישור מאגף הפיקוח - משרד התמ"ת.

מטרות הקורס

כללי:

הקניית ידע והכשרה בסיסיים בטכנולוגיות התעשייתיות ובהתפתחותן, בחקיקה העוסקת בבטיחות ובגיהות תעסוקתיות, בעדכונים ובשינויים החלים בהן. הקורס עוסק בהכשרת ממונה על בטיחות וגיהות לעבודה מעשית בשטח, ובהכנתו להתמודדות בבעיות הבטיחות והגיהות הקיימות או המתעוררות במפעל בחיי היום יום. תוכנית הלימודים נערכה כדי להכשיר את המשתתף לקראת ביצוע סדרת מטלות כממונה על בטיחות וגיהות בכוחות עצמו ובשיתוף פעולה עם גורמים נוספים. הכנת תוכנית הבטיחות היא נדבך חשוב בקורס ומהווה אתגר ותמורה גם יחד לבוגר הקורס ולמפעל.

פירוט נוסף:

1. המשתתף ילמד לזהות ולהבין משמעויות של מיפגעים וגורמי סיכון בתחומי הבטיחות והגיהות במפעל, הן בהיבט הטכני והן בהיבט הארגוני והניהולי. במהלך הקורס ירכשו המשתתפים כלים לצמצום או לביטול סיכונים באמצעות סקרים וניתוח של מיפגעים וגורמי סיכון כחלק מתוכנית הבטיחות המפעלית.
2. תוכנית הלימודים בקורס מדגישה את הצורך בשיתוף פעולה עם הנהלת המפעל וגורמי פיקוח חיצוניים, בנושאים כגון הכנסת מכונות ותהליכי ייצור חדשים למערכות הקיימות במפעל, תוך הדגשת היבטי הבטיחות והגיהות. בתוכנית הקורס מושם דגש על חשיבותם של קשרי החוץ עם הגורמים הפועלים בתחומי הבטיחות והגיהות מחוץ למפעל (אגף הפיקוח, המוסד לבטיחות ולגיהות, מרפאות תעסוקתיות). כמו כן, במסגרת הקורס לומד המשתתף את חשיבותה של מערכת הסברה והדרכה בקרב העובדים ואת הדרכים וכללי המקצוע בהפעלתה.

3. תוכנית הלימודים כוללת שורה של נושאי ניהול בטיחות וגיהות במפעל וביניהם תקני ניהול בטיחות (18001, מסמך 10) ונושאים רבים אחרים. המשתתפים לומדים עקרונות באיסוף וניתוח נתוני סטטיסטיקה של תאונות עבודה ומחלות מקצוע לצורך הפקת לקחים, הסקת מסקנות ויישומם בשטח. בנוסף לכך, תוכנית הלימודים עוסקת בעקרונות לעריכת הוראות ונהלי בטיחות פנים מפעליים, גם בתחומים שאין לגביהם חוקים או תקנות מחייבים, ובדרכים ליישומם המעשי.

נושאי הלימוד העיקריים

- בטיחות וגיהות בעיסוקים תעשייתיים אופייניים כגון ריתוך והשחזה, ובענפים השונים בתעשייה בחקלאות ובבנייה;
- גידור מכוונות בענפי המתכת, העץ ואחרים;
- עבודות בנייה, עבודה בגובה והגנה מנפילות;
- ציוד הרמה וכלי לחץ;
- סיכוני חשמל והגנות מחישמול;
- סיכונים כימיים וגיהות תעסוקתית;
- שינוע וטלטול מיטענים כלליים, הובלת חומרים מסוכנים;
- כיבוי אש ובטיחות אש;
- תנאים סביבתיים (רעש תאורה איוורור);
- הגורם האנושי;
- ארגונומיה, הרמה נכונה;
- הדרכת בטיחות;
- סקר מיפגעים וגורמי סיכון, תוכנית בטיחות מפעלית;
- חוקים ותקנות הקשורים בבטיחות ובגיהות בעבודה;
- המוסדות העוסקים בבטיחות ובפיקוח על הבטיחות בארץ;
- שיטות ואמצעים לארגון וניהול הבטיחות (כולל תקן 18001);
- שימושי מחשב-סדנת אינטרנט.

משך הקורס: 328 שעות לימוד, 36 יום, בדרך כלל במתכונת של יום לימודים ארוך אחד בשבוע. במהלך השנה מתקיימים כ-10 מחזורי קורס במרכז ההדרכה בבת ים, בחיפה, בבאר-שבע ובצה"ל. לפי הצורך ניתן לפתוח מחזורי קורס נוספים בתיאום עם מנהל תחום הכשרה והדרכה ורכזי ההדרכה המחוזיים.

ב. קורס לממונים על פיצוצים

מטרת הקורס

- להקנות ידע והכשרה מקצועיים לעוסק בחומרים בעלי מרכיבים של חומרי נפץ בתעשייה, במחצבות, בכבישים ובבנייה. לצורך ביצוע פיצוצים בטוחים ויעילים כנדרש בתקנות.
- להכשיר ממונים על ביצוע פיצוצים במחצבות, בכבישים, במיכרות ובמפעלים העוסקים בחומרי נפץ או מטפלים באיחסונו, כנדרש בתקנות חומרי נפץ (מסתר, העברה, ייצור, החסנה ושימוש), התשנ"ד-1994 תקנה 20 (א) "המבקש היתר למטרות פיצוץ ימנה ממונה על פיצוצים שיתקיימו בו דרישות תקנה 17. המינוי יאושר בידי מפקח עבודה אזורי בהיתר שיוציא".

תנאי קבלה

מועמד לקורס ממונים על פיצוצים יכול להיות כל מי שעוסק בתחום, שהוא בעל השכלה תיכונית, מגיל 21 ומעלה, שעבר מבחן כניסה במתמטיקה ומיון ע"י ועדת קבלה, ושיש בידיו אישור להשתתפות בקורס מטעם משטרת ישראל.

נושאי הלימוד

- היבטי תחיקה בבטיחות, לפי חוק חומרי נפץ;
- תורת חומרי הנפץ;
- רענון במתמטיקה;
- אביזרי עזר לחומרי נפץ - היכרות, תיאור, תכונות;
- גיאולוגיה בעבודות קידוח, חציבה וניפוץ;
- קידוחים;
- מכשירי עזר להפעלת חומרי נפץ;
- שיטות הפעלה וטעינת חומרי נפץ;
- סכימות שונות להפעלת פיצוץ;
- הסיכונים בפיצוץ חשמלי;
- יתרונות בשימוש נפצי השהיה;
- הטיפול באי-יורים בחומרי נפץ (מוחטאות);
- הובלת חומרי נפץ;
- השמדת חומרי נפץ;
- סיבות לפיצוץ מוקדם;
- אחסון חומרי נפץ;
- פעולת מיטעני חומרי נפץ בסלע;
- שימוש בחומרי נפץ במחצבות ותכנון פיצוץ;

- חישוב באזורים מאוכלסים, זעזועי קרקע, הדף אוויר והעפת רסיסים;
- התאמת גודל תוצר הפיצוץ למיכון במחצבה;
- תכנון פיצוץ באזור מאוכלס ומניעת סיכונים;
- חישוב תעלות;
- שימוש בחומרי נפץ בעבודות גיאופיזיות;
- שיטות פיצוץ מיוחדות;
- חישוב תת-ימי;
- שימוש בחומרי נפץ בעבודות תת-קרקעיות;
- שימוש בחומרי נפץ להריסת מבנים.

* **ההסמכה מותנית בתקופת ההתמחות בעבודה, כנדרש ע"י אגף הפיקוח על העבודה.**

משך הקורס: 208 שעות (במתכונת של 2 ימי לימוד בשבוע).
 הקורס מתקיים אחת לשנה (או לפי הצורך).

ג. קורס לממונים על בטיחות אש

מטרת הקורס

- הכשרת עובדים לתפקיד ממונה על בטיחות אש במפעלים ובמוסדות.
- ללמד את הממונה על בטיחות אש את הנושאים הבאים:
 - מהות האש;
 - חוקים, תקנות ותקנים המתאימים לנושא;
 - לתכנן את מניעת הדליקות;
 - להכיר את המערכות והאמצעים הקיימים להגנה מאש;
 - להכין תוכנית בטיחות אש;
 - לארגן מערך תגובה למקרה של פריצת אש;
 - להדריך בנושא בטיחות אש;
 - להכיר את הגופים והמוסדות העוסקים בנושא בטיחות אש.

נושאי הלימוד

- כימיה ופיזיקה של הבעירה;
- מיטעני אש;
- חוקים ותקנות בנושא בטיחות אש;
- תקנים ישראליים;
- מערכות מים לכיבוי אש;
- סיכוני חשמל;
- שיטות כיבוי;
- מערכות דינמיות במבנים;
- מערכות אוטומטיות לגילוי, איתור וכיבוי אש;
- חומרי כיבוי;
- שיקולי בטיחות בתכנון;
- ציוד כיבוי;
- ציוד מגן;
- עמידות אש של חלקי בניין וחומרי בניין;
- ביקורת מצב בטיחות אש;
- הכנת פרויקטים;
- ביקורת תכנון סידורי בטיחות;
- סיורים;
- תרגילים;
- מבחנים.

משך הקורס: 88 שעות (11 ימים)

תעודה:

משתתפי הקורס זכאים לתעודת גמר לאחר שעמדו בדרישות הבאות:

- נוכחות והכנת 80% מהשיעורים לפחות;
- מילוי המטלות ודרישות הלימוד בציון "עובר";
- הכנת כל האירועים והגשת כל התרגילים.

ד. קורס להכשרת אחראי על בטיחות ההובלה של חומרים מסוכנים

המוסד לבטיחות ולגיהות בשיתוף עם משרד התחבורה, משרד התמ"ת והמשרד להגנת הסביבה, עורך קורס לאחראים על בטיחות ההובלה של חומרים מסוכנים (חומ"ס). חוק שירותי הובלה מחייב כל גוף העוסק בשינוע חומרים מסוכנים להכשיר בעל תפקיד שיהיה אחראי על בטיחות ההובלה של החומרים המסוכנים.

מטרת הקורס

להכשיר אחראים על הובלת החומ"ס בכל שלבי ההובלה.

מהות התפקיד

בעל התפקיד אחראי על פיקוח, בדיקה, יישום ואישור כל התהליכים, הנהלים, החוקים והתקנות, המבטיחים שינוע בטוח של חומ"ס.

נושאי הלימוד העיקריים

- החוקים והתקנות, הישראליים והבינלאומיים המקובלים והנהוגים בשינוע חומ"ס - ביבשה, בים ובאוויר;
- הכרת קבוצות הסיכון ותכונותיהן;
- הכרת התקנות והנהלים בנוגע לאריזות, המכלה, קשירה וטעינה של חומרים מסוכנים;
- הכרת הניירת הקשורה לשילוח חומ"ס, דיווח תאונות, סימון ושילוט;
- הכרה וידיעה של התקנות והנהלים להתאמת כלי הרכב לייעודם;
- כיבוי שריפות, עזרה ראשונה, ציוד מגן אישי (כולל תירגול);
- נטרול חומרים (כולל תירגול);
- אחריות משפטית.

משך הקורס: 80 שעות.

ה. קורס לשינוע בינלאומי של חומ"ס בים

מטרות הקורס

- להכשיר את המשתתפים להכין משלוח כנדרש עפ"י ההנחיות החדשות והכללים הבינלאומיים.

הקורס מיועד

הקורס מיועד לשוגרים, למשלחים ומשלחים בינלאומיים של חומ"ס בים. דרישות מיוחדות: שליטה סבירה באנגלית (רצוי)

נושאי הלימוד

- אמנות בינלאומיות לשינוע חומ"ס בים;
- דרישות הדרכה;
- סיווג חומ"ס;
- אריזות לשינוע חומ"ס בים;
- סימון ותיווי;
- המכלת מכולות;
- שינוי חומ"ס רדיואקטיבי בים;
- תקנות מקומיות;
- מבנה IMDG CODE;
- זיהוי חומ"ס;
- כמויות מוגבלות של חומ"ס;
- מסמכי שילוח חומ"ס;
- תאימות חומ"ס;
- תרגילים ומבחן מסכם.

משך הקורס: 40 שעות לימוד (5 ימים).

1. קורס נאמני בטיחות (בסיסי)

מטרות הקורס

- להקנות ידע בסיסי בנושאי בטיחות, כך שהמשתתף יוכל לעמוד על תנאי הבטיחות והגיהות במפעל או במוסד שבו הוא עובד, כדי לפעול לשיפורם.
- להכשיר את המשתתף לכך שיוכל להפיץ ידע בסיסי בנושא בטיחות וגיהות בין חבריו לעבודה.

הקורס מיועד

לסגל מקצועי ולעובדים במפעל.

נאמן הבטיחות - סמכויות וחובות

חובות וסמכויות נאמן הבטיחות עוגנו בחוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד (1954), בסעיף 22, לאמור:

"ואלה חובותיו וסמכויותיו של נאמן הבטיחות:

1. לעמוד על תנאי הבטיחות והגיהות ולפעול למען שיפורם.
2. להדריך את העובדים ולייעץ להם בכל הנוגע לשיפור הבטיחות והגיהות.
3. להודיע בכתב למעביד או לבא-כוחו על ליקויים בשטח הבטיחות והגיהות; העתק מכתב ההודעה יימסר ביד או בדואר רשום למפקח עבודה אזורי.
4. לעיין בכל פנקס, תעודה, דין וחשבון או כל מסמך אחר הנוגעים לבטיחות ולגיהות שחובה לנהלו, לקיימו או להגישו לפי חיקוק שיבוצעו בידי שר העבודה.
5. להילוות למפקח עבודה בביקוריו במפעל".

נושאי הלימוד

- יסודות תורת הבטיחות;
- ועדת בטיחות ופעולותיה;
- ארגון הבטיחות והגיהות במפעל;
- עקרונות הגנת מכונות;
- שימוש נכון בציוד מגן אישי;
- כיבוי שריפות;
- טיטול ואחסון חומרים;
- חומרים מסוכנים;
- תנאים סביבתיים;
- מניעת נפילות והחלקות במישור.

משך הקורס: 24 שעות לימוד (3 ימים, אפשרות לתנאי פנימייה).

ז. קורס לנאמני בטיחות (מתקדם)

מטרות הקורס

להקנות ידע בסיסי בהכנת סקר סיכונים ולימוד מעמיק יותר ומרחיב בנושאי בטיחות שגלמדו בקורס נאמני בטיחות בסיסי.

הקורס מיועד

למנהלי עבודה, לעובדי תעשייה ולאחרים שסיימו קורס נאמני בטיחות בסיסי.

נושאי הלימוד

- מבוא לסקר סיכונים במפעל;
- יחסי אנוש;
- עלות תאונות;
- מוסדות העוסקים בטיחות;
- תנאים סביבתיים;
- תחזוקת בטיחות;
- הגנת מכונות;
- סיכוני חשמל ותקנות;
- טיפול, טילטול ואחסון חומרים מסוכנים.

משך הקורס: 40 שעות (5 ימי לימוד)

ח. קורס נאמני בטיחות לעובדי מעבדות

העובדים במעבדות כימיות ומעבדות אחרות חשופים למיפגעי בטיחות בתחומים שונים.

עובדי המעבדות האלה מבצעים את מלאכתם, לעתים קרובות, בתנאי סביבה קשים, המובילים לפעולות מסוכנות או יוצרים מצבים מסוכנים, אשר עלולים להסתיים בתאונות.

מטרות הקורס

- להגביר את הידע והמודעות למצבי הסיכון הקיימים במעבדות ולהצביע על הדרכים לנטרולם או לביטולם המוחלט.
- להדריך את נאמני הבטיחות בנושאים כלליים, כדי להכשירם לביצוע תפקידיהם.

הקורס מיועד

לעובדים במעבדות כימיות, פיזיקליות, ביולוגיות, רפואיות ותעשייתיות.

נושאי הלימוד

- מושגים ועקרונות בבטיחות;
- שילוב שיקולי בטיחות בתכנון מעבדות;
- חומרים מסוכנים;
- סיכונים ביולוגיים;
- סיכוני קרינה;
- מחלות מקצוע;
- ארגונומיה;
- סיכוני חשמל;
- אחסון;
- סילוק פסולת כימית ואחרת;
- ציוד מגן אישי;
- תנאים סביבתיים;
- ארגון מערך הבטיחות;
- אחריות אזרחית ופלילית;
- בטיחות אש;
- כלי יד במעבדות.

תעודת נאמן בטיחות

משתתפי הקורס אשר יעמדו בהצלחה במבחן הסיום יקבלו תעודת "נאמן בטיחות".

משך הקורס: 24 שעות לימוד (3 ימים).

ט. קורס נאמני בטיחות לעובדי ביוב ומכוני שאיבה

מטרות הקורס

- להכשיר את המשתתפים כנאמני בטיחות, עלפי הגדרת החוק.
- להקנות למשתתפים ידע באיתור סיכונים ומיפגעי בטיחות, וכלים לסילוק ומניעת הסיכונים והמיפגעים בעבודתם.

הקורס מיועד

לעובדים ולמנהלי עבודה במערכות ביוב ומכוני שאיבה של עיריות, רשויות מקומיות ואזוריות, מפעלים ומוסדות.

נושאי הלימוד

- אחריות פלילית ואזרחית;
- מושגים ועקרונות בבטיחות;
- ארגון מערך בטיחות;
- ארגונומיה;
- חומרים מסוכנים ותנאים סביבתיים;
- בטיחות בחפירות ודיפון;
- מניעת נפילות והחלקות;
- בטיחות בעבודה עם כלים ידניים ומכניים;
- מיקום ציוד התראה בעת עבודה בכביש;
- בטיחות בתחזוקת מכוני שאיבה;
- ציוד מגן אישי וציוד חילוץ;
- סיור במיתקן ביוב ומכון שאיבה;
- מבחן.

תעודת נאמן בטיחות

למסיימי הקורס שיעמדו בהצלחה במבחן הסיום תוענק תעודת "נאמן בטיחות".

משך הקורס: 24 שעות (3 ימים)

קורס נאמני בטיחות לעובדי תחזוקה

התקנה בדבר מסירת מידע והדרכת עובדים, מחייבת את המחזיק במקום העבודה להדריך את עובדי התחזוקה במקום העבודה בעניין ההיבטים הקשורים בהגנה מפני סיכונים; וכן לעניין שימוש, הפעלה ותחזוקה בטוחים במקומות עבודתם. ההדרכה של עובדי תחזוקה תבוצע באמצעות המוסד לבטיחות ולגיהות.

מטרת הקורס

להדריך מנהלים ועובדי תחזוקה ולהכשירם לתפקיד נאמן בטיחות.

הקורס מיועד

למנהלי תחזוקה ועובדי תחזוקה במפעלים ובמוסדות.

נושאי הלימוד

- מושגים ועקרונות בטיחות;
- ארגון הפיקוח על העבודה;
- תחומי אחריות;
- סיכוני חשמל;
- הגנת מכונות;
- תנאים סביבתיים;
- תחזוקה מונעת;
- חיתוך;
- כלי יד;
- ציוד מגן אישי;
- מניעת נפילות והחלקות.

משך הקורס: 24 שעות לימוד.

יא. קורס נאמני בטיחות לעובדי מטבח

העובדים במטבח חשופים למיפגעי בטיחות בתחומים שונים. העובדים מבצעים את מלאכתם, לעיתים קרובות, בתנאי מעמס וסביבה קשים, המובילים לפעולות מסוכנות או יוצרים מצבים מסוכנים, אשר עלולים להסתיים בתאונות.

מטרות הקורס

- להגביר את הידע והמודעות למצבי הסיכון הקיימים במטבח ולהצביע על הדרכים לנטרולם או לביטולם המוחלט.
- להדריך את נאמני הבטיחות בנושאים כלליים, במטרה להכשירם לביצוע תפקידיהם.

הקורס מיועד

לעובדים במטבחים ולאחראים על מטבחים, חדרי אוכל, טבחים, אחראים על הכשרות ואנשי תחזוקה.

נושאי הלימוד

- מושגים ועקרונות בבטיחות;
- שילוב שיקולי בטיחות בתכנון מטבחים;
- חומרים מסוכנים;
- סיכונים ביולוגיים;
- סקר סיכונים במטבח;
- עקרונות בהדרכת עובדים;
- סיכוני חשמל;
- אחסון;
- סילוק פסולת ומערכות ביוב;
- ציוד מגן אישי;
- תנאים סביבתיים;
- ארגון מערך הבטיחות;
- אחריות אזרחית ופלילית;
- בטיחות אש;
- כלי יד במטבח.

תעודת נאמן בטיחות

משתתפי הקורס אשר יעמדו בהצלחה במבחן הסיום יקבלו תעודת "נאמן בטיחות".

משך הקורס: 40 שעות לימוד (5 ימים).

י.ב. קורס להכשרת אתתים לעגורנים

מטרת הקורס

להקנות ידע ולהכשיר עובדים לתפקידי אתת ועניבן למפעילי עגורנים.

הקורס מיועד

לעובדי בניין, עובדי תעשייה ומנהלי עבודה, שעברו בדיקות רפואיות ונמצאו כשרים לשמש כאתתים (הקורס נערך על סמך התקנות בדבר הסמכת עגורנאים ואתתים).

נושאי הלימוד

- יסודות תורת הבטיחות;
- מושגי יסוד במכניקה;
- מושגי יסוד בפיזיקה;
- חוזק חומרים;
- הפעלה בטוחה של עגורנים ומחפרים;
- בטיחות באביזרי הרמה וכלי טעינה;
- סימני איתות (תירגול בשטח);
- תקנות עבודה;
- העברת מיטענים.

משך הקורס: 20 שעות (יומיים במפעל).

י.ג. קורס להסמכת מפעילי זיקוקין די-נור *

מטרת הקורס

להכשיר מפעילי זיקוקין די-נור.

הקורס מיועד

לעובדי רשויות מקומיות ואחרים העוסקים בנושא.

נושאי הלימוד

- פירוטכניקה;
- זיקוקין די-נור - הכרה, אפקטים;
- פתילי הדלקה והפעלה;
- הפעלה חשמלית;
- תכנון והכנת השטח;
- נוהלי משטרה, מד"א, מכבי-אש;
- אחסון והובלה;
- ניתוח אירוע;
- תרגול מעשי;
- מבחן;
- הפעלות בהתמחות.

משך הקורס: 4 ימי לימוד (לימודים בכיתה + יום תרגול מעשי)

הסמכה

המשתתפים שיעברו בהצלחה את מבחן הסיום יקבלו תעודת מפעיל זיקוקין-די-נור. (לאחר ביצוע 5 הפעלות בהתמחות, בהנחיית מדריך זיקוקים).

* המוסד לביטוחות ולגיהות הוסמך על-ידי משרד התמ"ת ומשטרת ישראל לערוך את הקורס הנ"ל.

י.ד. קורס להכשרה ולהסמכת מפעילי עגורנים להעמסה עצמית*

תקנות הבטיחות בעבודה (עגורנאים, מפעילי מכונות הרמה אחרות ואתרים) התשנ"ג-1993, מחייבות את מפעילי עגורני גשר עילי, עגורן שער, עגורן להעמסה עצמית ואת מוסמך לעבור הסמכה כחוק.

מטרת הקורס

להכשיר ולהסמיק מפעיל עגורן להעמסה עצמית.
(המבחן המעשי ייערך לכל משתתף בצמוד לעגורן שאותו הוא מפעיל).

הקורס מיועד

למפעילי ציוד כאמור, שעברו בדיקות רפואיות כחוק.

נושאי הלימוד

- סוגי עגורנים;
- מכניקה;
- חוקים ותקנות;
- המיטען;
- בטיחות בתפעול;
- איתות.

משך הקורס: 21 שעות לימוד +

מבחן מעשי על עגורן, לכל משתתף, בהיקף של 15 דקות.

* המוסד לבטיחות ולגיהות הוסמך ע"י אגף הפיקוח על העבודה לביצוע ההכשרה וההסמכה כחוק.

טו. קורס להכשרה ולהסמכת עגורנאים, מפעילי עגורני גשר עילי ועגורני שער *

תקנות הבטיחות בעבודה (עגורנאים, מפעילי מכונות הרמה אחרות ואתתים), התשנ"ג-1993, מחייבות כל מפעיל של "עגורן גשר עילי", "עגורן שער", "עגורן להעמסה עצמית" ו"אתת מוסמך" לעבור הסמכה כחוק.

מטרות הקורס

- להכשיר ולהסמיך מפעילי עגורני גשר עילי ועגורני שער. (המבחן המעשי ייערך לכל משתתף במפעלו, בצמוד לעגורן שאותו הוא מפעיל)

הקורס מיועד

למפעילי ציוד כאמור, שעברו בדיקות רפואיות כחוק.

נושאי הלימוד:

- חוקים ותקנות בנושא;
- מושגי יסוד במכניקה ופיזיקה;
- הכרת העגורן
- אביזרי הרמה וקשירת מיטענים - היבטי בטיחות;
- איתות;
- מבחנים.

משך הקורס: 16 שעות לימוד +

מבחן, מעשי על עגורן לכל משתתף, בהיקף של 15 דקות.

* המוסד לבטיחות ולגיהות הוסמך ע"י אגף הפיקוח על העבודה לביצוע ההכשרה וההסמכה כחוק.

טז. קורס להכשרת בודקים מוסמכים (פנים-מפעליים) לאביזרי הרמה

מטרת הקורס

להכשיר ולהכין את המועמד מטעם המפעל לעמוד בבחינת ההסמכה של משרד התמ"ת - אגף הפיקוח על העבודה.

הקורס מיועד *

לבעלי רקע טכני-הנדסי מספק, כגון: מהנדס, הנדסאי, טכנאי, בעלי נסיון מתאים בתחום הבטיחות, התחזוקה או הייצור.

נושאי הלימוד

- חוקים ותקנות בנושא מיתקני הרמה;
- יחידות משקל - חישובים;
- מכניקה וסטטיקה;
- חוזק חומרים;
- אביזרי הרמה נפוצים;
- קורות הרמה;
- בדיקת אביזרי הרמה;
- עבודה מעשית.

משך הקורס: 9 ימי לימוד.

תנאי ההסמכה

(1) ההסמכה תהיה לפי סעיף 75 לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), התש"ל-1970 (להלן - הפקודה); בדיקות תקופתיות לאביזרי הרמה בלבד. במילים אחרות: בדיקה ראשונה של אביזר הרמה וקביעת עומס העבודה הבטוח יתבצעו ע"י בודק מוסמך (חיצוני) שהוסמך לפי סעיף 76 לפקודה. במקרה של תיקון, הסבה או שינוי במבנה אביזרי הרמה, וכן כאשר מתכוונים לשנות את עומס העבודה הבטוח - יש להביא את הנושא להכרעתו של הבודק המוסמך החיצוני.

(2) על אף האמור לעיל, כל אביזר הרמה ייבדק בדיקה תקופתית ע"י בודק מוסמך חיצוני, אחת ל-42 חודשים לפחות.

(3) ההסמכה תקפה עבור העובד עצמו ועבור המפעל או הארגון שבו הוא מועסק, ואשר יצוינו בכתב ההסמכה. מכאן, שההסמכה לא תחול על בדיקת אביזרי הרמה שאינם שייכים לאותו מפעל או ארגון, שבהם מועסק אותו בודק.

(4) כאשר בודק מסיים את עבודתו אצל המעביד, שעבורו קיבל את ההסמכה - יהיה עליו להגיש בקשה למפקח העבודה הראשי לשם קבלת הסמכה לבצע בדיקות עבור מעבידו החדש.

* השתתפות בקורס מותנית באישור ועדה מטעם משרד התמ"ת והמוסד לבטיחות ולגיהות.

יז. קורס בטיחות בהובלת חומרים מסוכנים (בסיסי)

מטרת הקורס

לאפשר למשתתף לרכוש ידע בסיסי בשינוע חומרים מסוכנים ברכב, בשיטות ובאמצעים לכיבוי אש ובמתן עזרה ראשונה - בכל מה שקשור לחומרים מסוכנים.

הקורס מיועד

למובילי חומרים מסוכנים.

נושאי הלימוד

יום ההשתלמות הראשון:

- תקנות משרד התחבורה להובלת חומרים מסוכנים;
- סיכוני חומרים מסוכנים (סיווג לפי תקן אימ"ו);
- נוהלי בטיחות בהובלת חומ"ס, טיפול בתקלות;
- מהות האש, שיטות ואמצעי כיבוי.

יום ההשתלמות השני:

- ציוד מגן אישי;
 - חומרים רעילים ואופן פעולתם על מערכות הגוף;
 - טיפול מונע (מפגיעות מחומרים רעילים);
 - עזרה ראשונה;
 - מעבדת חומ"ס - הדגמת ריאקציות;
 - תרגיל ניתוח אירוע של תאונה עם חומ"ס;
- הערה:** המועמדים לקורס צריכים לקבל היתר השתתפות ממשרד התחבורה - אגף בטחון.

* עפ"י תקנות משרד התחבורה, מובילי חומ"ס חייבים באישור ובהיתר מטעם משרד התחבורה - מחלקת מיטענים.

יח. קורס בטיחות בהובלת חומרים מסוכנים שלב ג' (רענון)

מטרת הקורס

להקנות מידע והתמחות בתחום קבוצות הסיכון שאותן מוביל כל נהג המשנע חומרים מסוכנים.

הקורס מיועד

למובילים שהוכשרו כנהגים מורשיים להוביל חומ"ס, בהתאם לתקנות משרד התחבורה.

נושאי הלימוד

- תקנות משרד התחבורה;
- קבוצות הסיכון - דרך הטיפול במקרה של תקלה או תאונה, פירוט החומרים הנפוצים בכל קבוצה ודרכי הטיפול בהם;
- נוהלי בטיחות בהעמסה, הובלה ופריקה;
- כיבוי אש (תירגול);
- ציוד מגן אישי (תירגול והתאמה);
- המחשת סיכוני החומרים באמצעות מעבדה;
- תרגיל ניתוח אירועי של תאונה עם חומ"ס.

שיטות הלימוד

תכני הקורס מועברים באמצעות הרצאות פרונטליות ומערכת ה.ד.ב.מ. (הדרכה באמצעות מחשב).

י.ט. קורס נאמני בטיחות למחסנאים העוסקים באחסון ובשינוע כימיקלים

מטרת הקורס

- להצביע על הסיכונים והמיפגעים האופייניים במחסנים שעיקר ייעודם לאחסון כימיקלים (חומ"ס) וציוד אחר, ולהמליץ על הדרכים לסילוק או למניעה של הסיכונים/המיפגעים כאמור.
- להדריך את נאמני הבטיחות בנושאים כלליים במטרה להכשירם לביצוע תפקידיהם.

הקורס מיועד

למנהלי מחסנים, עובדי מחסן ולנאמני בטיחות.

נושאי הלימוד

- מושגים ועקרונות בבטיחות;
- אחריות פלילית ואזרחית;
- חוק ארגון הפיקוח על העבודה;
- מבנה ארגוני של מערך בטיחות במפעל:
- נאמן בטיחות
- ועדת בטיחות
- ממונה על הבטיחות
- מוסדות העוסקים בבטיחות;
- מניעת נפילות במישור;
- גיהות תעסוקתית;
- חומרים מסוכנים;
- שילוב שיקולי בטיחות בתכנון מחסן;
- שינוע, אחסון וטלטול חומ"ס;
- איורור;
- תנאים סביבתיים;
- ציוד מגן אישי;
- סיכוני חשמל;
- סיכוני אש.

משך הקורס: 24 שעות לימוד (כולל הכנת פרויקט).

הסמכה

משתתפי הקורס אשר יעמדו בהצלחה במבחן הסיום, יקבלו תעודת "נאמן בטיחות".

כ. קורס להכשרת נאמני בטיחות-אש

אחד הסיכונים המורכבים והבעייתיים הוא **סיכון אש**, נושא מורכב ובעייתי, משום שכאשר פורצת שריפה ולא מצליחים להשתלט עליה באופן מידי, פורצת שריפה גדולה שגורמת לנזקים חמורים.

התוצאות של שריפה הן עגומות והרות אסון, הן לרכוש והן לנפש. כדי למנוע התפתחות של שריפה, או לפחות לתת את המענה הראשוני, יש צורך בשיתוף עובדים בעלי ידע במערך הארגוני הבטיחותי של המפעל. לצורך כך, חברו יחדיו המוסד לבטיחות ולגיהות וביה"ס הארצי לכבאות/נציבות כבאות והצלה, כדי להכשיר נאמני בטיחות אש.

מטרות הקורס

- לדעת לזהות ולאתר את הסיכונים והמיפגעים האופייניים בעלי פוטנציאל לגרימת שריפה;
- להכיר את האמצעים והשיטות למניעת אש;
- להכיר את האמצעים והשיטות לכיבוי קונוונציונלי ואוטומטי;
- לרכוש ידע שיאפשר למשתתפים להיות חברים בצוותים לכיבוי אש.

נושאי הלימוד

- שילוב שיקולי בטיחות אש בתכנון;
- סיכוני בטיחות הגורמים לאש;
- אמצעים ושיטות לגילוי ולכיבוי אש;
- תרגילים מעשיים.

משך הקורס: 24 שעות לימוד (3 ימים)

כא. קורס להכשרת "אחראי רעלים"

מתוך תנאים מיוחדים בהיתר רעלים, תוספת שניה חלק א' (סעיף ד') -
 "בעל היתר הרעלים ימנה אחראי רעלים שיפעל מכוח כתב מינוי מטעם התאגיד/העסק, באופן שיהיה בעל כל הסמכויות הדרושות לכך שיתקיים בתאגיד/בעסק טיפול מקצועי-בטיחותי בחומרים מסוכנים לפי מיטב הידע והטכנולוגיות המקובלות, ולכך שיקוימו התנאים המיוחדים המפורטים בתוספת זו".
 חלק ב' (סעיף א') - "אחראי הרעלים, שמונה כאמור בפסקה ד' לעיל, יכיר היטב את תכונותיהם המסוכנות של הרעלים ואת אופן הטיפול בהם, הן בשימוש שוטף והן באירוע חריג".
 חלק ג' - אחראי הרעלים יעבור בהצלחה את ההשתלמות.

הקורס מיועד

לעובדים שהוסמכו לפעול מטעם המפעל כ"אחראי רעלים" בכל הקשור לטיפול מקצועי, בטיחותי ושמירה על הסביבה, וזאת ע"י טיפול נאות ברעלים.

נושאי הלימוד

- חוקים ותקנות;
- היבטים משפטיים - סמכויות ואחריות:
- בעלי ההיתר;
- אחראי רעלים.
- כימיה - חלוקת החומ"ס לפי קבוצות סיכון;
- שיטות טיפול בחומ"ס עפ"י קבוצות הסיכון;
- תאימות - תגובות מסוכנות בין חומ"ס;
- מקורות מידע של חומ"ס, שימוש בדפי מידע MSDS;
- אחסון חומ"ס במחסנים ובמקומות עבודה;
- תכנון מחסני חומ"ס - היבטי בטיחות ואיכות סביבה;
- מערכות בטיחות ואיכות הסביבה במפעל ופריסתן (מערכות לגילוי וכיבוי אש, גילוי דליפות גזים ונוזלים);
- ציוד מגן אישי (תצוגה)
- יסודות הטוקסיקולוגיה וגיהות תעסוקתית:
- השפעות של חומ"ס על הבריאות;
- דרכי חשיפה;
- תקני חשיפה.
- זיהוי והערכת סיכונים;
- שיטות לזיהוי והערכה;
- ניתוח גורמי כשל והערכת הנזק;
- ניתוח אירועי חומ"ס.
- הצגת תוכנה להערכת סיכונים (ALPHA).
- מערך טיפול במצבי חירום:
- כוח אדם לטיפול במצבי חירום;
- צוות חירום מפעלי;
- אמצעים לטיפול באירועי חומ"ס;
- מעורבות הנהלת המפעל.
- תרגיל בהערכת סיכונים:
- בניית תרחיש אירוע סביבתי;
- המלצות ויישום מסקנות התרחיש.
- מילוי טופסי בקשה להיתר רעלים - תרגיל
- מבחן

משך הקורס: 24 שעות (3 ימים).

כב. קורס להכשרת מדריכי בטיחות

מתוך תקנות הבטיחות בדבר החובה למסירת מידע בדבר סיכונים:
"מחזיק במקום עבודה יקיים הדרכה בדבר מניעת סיכונים...באמצעות בעל
מקצוע מתאים".
"הדרכה למנהלי עבודה ולעובדי תחזוקה תינתן... או אדם אחר שאישר לכך
מפקח עבודה ראשי".

מטרות הקורס

להקנות כלים והרגלי הדרכה לממונים על הבטיחות, כדי שיוכלו לשמש כמדריכי בטיחות.

מיועד

לממונים על הבטיחות ולבעלי אישור כשירות.

נושאי הלימוד

- פיתוח המדריך;
- סגנונות הדרכה;
- מיומנויות הדרכה;
- טכניקות להתמודדות עם הפרעות והתנגדויות בהדרכה;
- מיומנויות בהצגה יעילה של נושאי בטיחות;
- פרזנטציות (מצגות) של פרויקטים.

משך הקורס: 35 שעות לימוד (5 ימים).

הערה: בוגרי הקורס אשר יעמדו בכל המטלות יקבלו תעודת "מדריך בטיחות".

כג. קורס נאמני בטיחות למקומות עבודה העוסקים בקבלת קהל

מטרות הקורס

1. להקנות ידע בסיסי ויכולת לאתר סכנות ומיפגעים האורבים לנו בכל מקום
2. המשתתף יוכל לעמוד על תנאי הבטיחות והגיהות במקום עבודתו
3. המשתתף יוכל להפיץ ידע בסיסי וחשוב בנושאי בטיחות וגיהות לחברים.

הקורס מיועד

למנהלים ולעובדים בבנקים, בתי חולים, קופ"ח, מוסדות ציבור, רשתות שיווק ורשויות מקומיות.

נושאי לימוד

- מושגים ועקרונות בבטיחות;
- חוקים ותקנות בטיחות;
- חומרים מסוכנים;
- סיכוני חשמל;
- בטיחות אש;
- סכנות החלקה;
- ארגונומיה;
- תנאים סביבתיים;
- ועדת בטיחות ופעולותיה.

משך הקורס: 40 שעות לימוד (5 ימים)

כד. קורס מומחים לבטיחות בבניין

מטרות הקורס

להקנות ידע והכשרה בכל הקשור לשינויים ולהתפתחויות בטכנולוגיות מתקדמות, בחוקים ובתקנות - כולל התוספות והשינויים.
הקורס נועד להכשיר "ממונה על הבטיחות" לעבודה מעשית בשטח, כך שיוכל להתמודד בבעיות הבטיחות הקיימות או כאלה המתעוררות באתרי הבנייה בחיי היומיום.

הקורס מיועד

- למהנדסים אזרחיים בעלי 2 שנות ניסיון לפחות בתחום הבנייה / הבנייה ההנדסית.
- להנדסאים/טכנאים אזרחיים בעלי 3 שנות ניסיון לפחות בתחום הבנייה / הבנייה ההנדסית.
- למי שבידו אישור ממפקח העבודה הראשי להתקבל לקורס.

נושאי הלימוד

- סיכונים כלליים ומכניים;
- בטיחות בחומרים כימיים;
- בטיחות אש;
- סיכוני חשמל ובטיחות;
- ארגונומיה.
- סיכונים בעבודות צנרת וביוב;
- סיכונים פיזיקליים (רעש, קרינה);
- תנאי סביבה;
- תקנות הבנייה;
- סיורים מקצועיים באתרי בנייה;
- העסקת קבלני חוץ;
- סקר סיכונים באתר בנייה (תרגול);
- אחריות משפטית;
- בטיחות בהתקנת טפסות ופיגומים;
- בטיחות בבנייה טרומית ומתועשת;
- חוקים, תקנות ואחריות הממונה.
- ניתוח תאונות אופייניות בבנייה;
- תוכנית בטיחות לארגון אתר בנייה.

משך הקורס: 358 שעות לימוד - 45 ימי לימוד במתכונות שונות (יום או יומיים בשבוע).
הקורס מתקיים על-פי צורכי המשק.

כה. קורס נאמני בטיחות בחקלאות

נאמן הבטיחות - סמכויות וחובות

- חובות וסמכויות הבטיחות עוגנו בחוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד (1954), בסעיף 22:
1. לעמוד על תנאי הבטיחות והגיהות ולפעול למען שיפורם;
 2. להדריך את העובדים ולייעץ להם בכל הנוגע לשיפור הבטיחות והגיהות;
 3. להודיע בכתב למעביד או לבא-כוחו על ליקויים בשטח הבטיחות והגיהות; העתק מכתב ההודעה יימסר ביד או בדואר רשום למפקח עבודה אזורי;
 4. לעיין בכל פנקס, תעודה, דין וחשבון או כל מסמך אחר הנוגעים לבטיחות ולגיהות שחובה לנהלו, לקיימו או להגישו לפי חיקוק שביצעו בידי שר העבודה;
 5. להילוות למפקח עבודה בביקוריו במפעל.

מטרות הקורס

- להקנות ידע בסיסי בנושאי בטיחות בחקלאות, כך שהמשתתפים יוכלו לעמוד על תנאי הבטיחות והגיהות בשטחים ובענפים חקלאיים, כדי לפעול למען שיפורם.
- להכשיר את המשתתפים כדי שיוכלו להפיץ ידע בסיסי בנושאי בטיחות וגיהות למי שעובדים עימם.

הקורס מיועד

לנאמני בטיחות במיגזר החקלאי

נושאי הלימוד

- חוק ארגון הפיקוח על העבודה;
- פקודת הבטיחות בעבודה, אחריות משפטית;
- טרקטורים, מיכון חקלאי וגידור מכונות;
- גידול בעלי חיים;
- סיכוני חשמל;
- בטיחות וכיבוי אש;
- סיכוני מקום מוקף;
- חומרי הדברה בחקלאות;
- בטיחות בבריכות שחייה ומיתקני משחקים.

משך הקורס: 24 שעות לימוד (3 ימים)

כ.ו. קורס נאמני בטיחות לעוסקים בהנדסה רפואית ישומית

המוסד לבטיחות ולגיהות בשיתוף "הפורום הישראלי להנדסה רפואית ישומית" הכינו תוכנית מיוחדת להכשרת נאמנים.

מטרת הקורס

להקנות ידע והכשרה בכל הקשור לחוקים ולתקנות ולהצביע על הסיכונים והמיפגעים האופייניים לעוסקים בהנדסה ביו-רפואית באתרים הרפואיים הפרוסים בארץ.

הקורס מיועד

למהנדסים, הנדסאים וטכנאים במקצועות הרלבנטיים להנדסה רפואית.

נושאי הלימוד

- יסודות הבטיחות וחוק ארגון הפיקוח;
- סיכוני חשמל באתרים רפואיים;
- סיכונים ביולוגיים;
- היבטים ארגונומיים בעבודה עם כלי עבודה;
- מניעת כאבי גב תחתון;
- סיכוני קרינה - קרינת לייזר וקרינה מייננת;
- סיכוני גיהות בבתי-חולים;
- לחץ ושחיקה בעבודה - הגורמים ודרכים להתמודדות;
- מכשירי דיאתרמיה בחדרי ניתוח;
- היבטי בטיחות בצידוד להרדמה בחדרי ניתוח;
- בטיחות בעבודה עם דם;
- תפעול מערך הבטיחות בבתי חולים;
- היבטים משפטיים.

משך הקורס: 32 שעות לימוד (4 ימים)

כז. קורס להכשרת בונה מקצועי לפיגומים

עפ"י תקנה 17 ב"תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה), התשמ"ח-1988" - בכל הקמה של פיגום זקפים שגובהו עולה על 6 מטרים חייבים בהשגחה ובניהול ישיר של בונה מקצועי לפיגומים.

הקורס מיועד

לבעלי מקצוע בתחום הבנייה.

נושאי הלימוד

- רקע כללי, חוקים ותקנות;
- מכניקה;
- ביסוס הפיגום;
- סיכוני סביבה;
- תכנון הפיגום;
- מבנה הפיגום;
- פיגומים שונים;
- פירוק פיגומים;
- תאונות אופייניות;
- תכנון בסיסי של הפיגום, כולל לוגיסטיקה;
- תרגול מעשי בהקמה ובפירוק של פיגום זקפים;
- מבחן בכתב.

משך הקורס: 56 שעות לימוד

כח. קורס להכשרת בודקים פנים-מפעליים למטפי כיבוי אש מיטלטלים

ת"י 129 חלק 1 קובע כללים לבקרה שוטפת וכללי תחזוקה של מטפים מיטלטלים במקומות שבהם הם מוצבים. בתקן מוגדר, בין השאר: "אחראי" - הבעלים או מי שמחזיק בנכס שבו מוצבים המטפים. "בקרה שוטפת" - בקרה חודשית או תכופה יותר, לפי הנדרש, הנעשית כדי לוודא שהמטפה מצויה במקום שנקבע לו ובמצב תקין לפעולה.

מטרת הקורס

ללמד את המשתתפים (מי שנתמנה ע"י "האחראי" לבצע את הבדיקות), כיצד לבצע בקרה שוטפת (על-פי סעיף 5 בתקן), לתרגל איתם באופן מעשי ולהדריך אותם בהכנת דוחות, כנדרש בסעיף 7 שם.

הקורס מיועד

לעובדים במפעלים, בתי חולים, בנקים, בתי מלון, משרדי ממשלה וציבור, מערכות חינוך, וכל ארגון אחר שברשותו מצויים מטפים.

נושא הלימוד

- תורת האש;
- חומרי כיבוי - אבקות וגז;
- הכרת המטפים - תיאור ותכונות;
- הכרת ת"י 129 חלק 1;
- בקרה שוטפת ומעשית למטפים;
- היבטי בטיחות של מטפים;
- תרגול מעשי;
- הכנת דוחות בקרה.

משך הקורס: יום לימודים ארוך (כ-10 שעות לימוד, כולל מעבדה)

הערה: הקורס מוכר כ-1 יום עיון לכשירות, לממונים על הבטיחות.

נט. קורס הכשרה לבודקים מוסמכים

מטרת הקורס

להכשיר אנשים בעלי רקע מתאים לבצע ניטור סביבתי תעסוקתי של חומרים כימיים ולהעריך את החשיפה אליהם במקומות עבודה.

הקורס מיועד לאנשים המעוניינים או מיועדים לבצע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות והם בוגרי אוניברסיטה במקצועות הכימיה, בטיחות וגיהות, מדעי הסביבה ואיכות הסביבה, מדעי החיים, הנדסה כימית ומקצועות קרובים, או הנדסאים במקצועות הנ"ל הרשומים בפנקס ההנדסאים והטכנאים.

הקורס מורכב מחלק עיוני וחלק מעשי. החלק העיוני, המהווה כשני שלישי מהקורס, כולל רקע חיוני בגיהות תעסוקתית, לימוד והבנה של עקרונות, גישות ושיטות להערכה איכותית וכמותית של מזהמים באוויר ולמדידה של חשיפה תעסוקתית תוך מתן דגש על שיטות ואמצעים טכניים לביצוע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות של חומרים כימיים באזור הנשימה והעבודה של העובד. חלק זה יקנה למשתתף כלים לבחור אסטרטגיה להערכת חשיפה במקום עבודה, לבצע סקר של גורמי סיכון גיהותיים במפעל כגון ממיסים אורגניים, מתכות, חומצות ובסיסים, גזים, חומרי הדברה וכו', לתכנן את הבדיקות הסביבתיות בטרם ביצוען, לטפל בתוצאות ובדיווח ולדאוג לאבטחת איכות התוצאות. החלק המעשי כולל ביצוע ניטור סביבתי תעסוקתי במקומות עבודה לאחר הכרת אמצעי דגימה ומדידה, שיטות בדיקה, היבטים טכניים בתכנון וביצוע דגימות כגון כיווד וטיפול בו.

לאחר סיום הקורס בהצלחה יוכלו המועמדים לגשת לבחינת הסמכה של משרד התמ"ת. עמידה במבחן ההסמכה מקנה למועמד זכאות ל"בודק מוסמך" לאחר שהגוף אליו הוא משתייך קבל את ההכרה כ"מעבדה מוסמכת" ע"י משרד התמ"ת.

נושאי הלימוד

- גיהות תעסוקתית - פרקי מבוא.
- מערך ניטור סביבתי והסקר המכין.
- הערכה פוטנציאלית של חשיפה
- וקביעת סדר עדיפויות לניטור.
- דרכים לאיתור וזיהוי גורמי סיכון כימיים.
- דגימה בלתי רציפה: חלקיקים מוצקים ונוזליים, סיבים, גזים, אדים, משטח.
- דגימה רציפה.
- תוכנית ואסטרטגיה של דגימה.
- ביקורת דגימה.
- טיפול גרביטמטרי בחלקיקים.
- הכרת הממשק בין דגימה לאנליזה והכרת עבודת המעבדה האנליטית.
- טיפול בתוצאות, חישובים.
- ניתוח תוצאות ודיווח.
- מדידת רעש מזיק ועומס חום.
- הכשרה ועבודה מעשית בשטח.

משך הקורס: 210 שעות, יום בשבוע במשך כשמונה חודשים

השתלמויות

א. השתלמות בנושאי בטיחות לנאמני בטיחות (הדרכה באמצעות מחשב)

מטרות הלימוד

- זיהוי גורמי הסיכון בסביבת עבודתו של נאמן הבטיחות.
- נקיטת פעולות המונעות מיפגעי הבטיחות בסביבת העבודה.

ההשתלמות מיועדת

לנאמני בטיחות וחברי ועדות בטיחות, במפעלים ובמוסדות.

נושאי הלימוד

- כלי עבודה חשמליים מיטלטלים;
- מיגון מכונות;
- מיתקני הרמה;
- אחסון;
- ריתוך והלחמה;
- צביעה;
- חומרים מסוכנים ורעילים;
- בטיחות באש;
- מבחן.

מודל הלמידה

התמודדות אישית עם "אירועים" מסביבת עבודתו של המשתלם. סביבת למידה פתוחה. תוכנית השיעורים מבוססת על טכניקה של "חלונות" ותפריטים סימבוליים. המחשה באמצעות תצוגות גרפיות ואנימציות

מבנה ההשתלמות

משולבת מחשב P.C. הגדרת סביבת עבודה והתאמת נושאי הלימוד. לימוד עצמי בעזרת מחשב. נושאי הלימוד משולבים: תהליכים, תנאים סביבתיים וציוד מגן אישי.

משך ההשתלמות

יום השתלמות אחד.

ב. השתלמות בנושאי בטיחות למנהלי עבודה

תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשמ"ד-1984, קובעות ש: "המחזיק במקום עבודה ידריך את העובדים במקום העבודה בעניין ההיבטים הקשים בהגנה מפני סיכונים, וכן לעניין שימוש, הפעלה ותחזוקה בטוחים כאמור...", וכן "ההדרכה של מנהלי העבודה ועובדי תחזוקה תבוצע באמצעות המוסד לבטיחות ולגיהות...".

מטרת ההשתלמות

להקנות ידע בהיבטי הבטיחות והגיהות הקשורים בניהול עבודה וצוות עובדים.

נושאי הלימוד

- מושגים ועקרונות בבטיחות;
- ארגון מערך הבטיחות במפעל;
- חומרים מסוכנים;
- סיכוני חשמל;
- ארגונומיה;
- ציוד מגן אישי;
- תנאים סביבתיים;
- תחומי אחריות;
- מוסדות המטפלים בבטיחות;
- סיוור במפעל;
- סקר סיכונים.

ההשתלמות מיועדת

למנהלי עבודה בתחומים השונים.

משך ההשתלמות: 40 שעות (5 ימים).

למשתתפים בהשתלמות יוענקו תעודות השתתפות.

ג. השתלמות בנושאי בטיחות לחברי ועדות בטיחות

מטרת ההשתלמות

להקנות ידע ומיומנות לחברי ועדת הבטיחות במפעל כדי שיוכלו למלא את תפקידם ביעילות.

ההשתלמות מיועדת

לנאמני בטיחות ועובדים מקצועיים, אשר ישמשו כחברי ועדות בטיחות.

נושאי הלימוד

- נוהל הקמת ועדת בטיחות;
- מושגים ועקרונות בבטיחות;
- אחריות פלילית ואזרחית - עובדים ומנהלים;
- ארגונומיה;
- חקירת תאונות עבודה;
- המחלקה לפיקוח על העבודה
- - משרד התמ"ת;
- המוסד לביטוח לאומי, אגף נפגעי עבודה;
- תוכנית בטיחות - הכנת פרויקט גמר;
- סיור במפעל.

משך ההשתלמות: 3 ימים.

ד. השתלמות בנושאי בטיחות במעבדות פיזיקליות, ביולוגיות, רפואיות ותעשייתיות

העובדים במעבדות חשופים למפגעי בטיחות בתחומים שונים. עובדי מעבדה אלה עושים את מלאכתם לעתים קרובות בתנאי מעמס וסביבה קשים, שגורמים לפעולות או למצבים מסוכנים העלולים להסתיים בתאונות.

מטרת ההשתלמות

- להגביר את הידע והמודעות למצבי הסיכון הקיימים במעבדות ולהצביע על הדרכים לנטרולם או לביטולם המוחלט.
- להדריך את נאמני הבטיחות בנושאי בטיחות כלליים במעבדות כימיות.
- להכשירם לבצע את תפקידם.

ההשתלמות מיועדת

לעובדים במעבדות כימיות, פיזיקליות, ביולוגיות, רפואיות ותעשייתיות במפעלים ובמוסדות שונים, כולל מוסדות חינוך.

נושאי הלימוד

- חוק ארגון הפיקוח על העבודה;
- תחומי אחריות של העוסקים בבטיחות;
- שילוב שיקולי בטיחות בתכנון מעבדה;
- סיכוני חשמל;
- חומרים מסוכנים במעבדות;
- גילי גזים דחוסים;
- תנאים סביבתיים;
- בטיחות אש;
- ציוד מגן אישי;
- כלי עבודה ידניים.
- סילוק פסולת כימית מוצקה;
- שיקולים בטיחותיים בתכנון ניסויים;
- הכנת מערך חירום וכוונות למצבי חירום;
- סיור במעבדה.

משך ההשתלמות: 3 ימים.

ה. השתלמות בנושאי בטיחות לעובדי ביוב

תאונות עבודה רבות נגרמות בעבודות ביוב בעיריות, במועצות ובחברות קבלניות. הדבר נובע מחוסר ידע ומאי-קיום הוראות הבטיחות.

מטרת ההשתלמות

לרכוש ידע בשיטות עבודה נכונות ובטוחות בעבודות ביוב.

נושאי הלימוד

- עבודות ביוב - כללי;
- הסיכונים הפוטנציאליים בעבודות הביוב;
- מיכשור וציוד בטיחותי במפעל ביוב;
- הוראות בטיחות, אחריות פלילית ואזרחית;
- ציוד הצלה וחילוץ עובד שנפגע;
- עזרה ראשונה;
- סיור במיתקני הביוב.

משך ההשתלמות: 24 שעות (3 ימים).

1. השתלמות בנושאי בטיחות באתרי בנייה

רמת הבטיחות ברוב אתרי הבנייה בארץ נמוכה ואינה עונה על הדרישות. מצב זה נובע מחוסר מודעות לנושאי הבטיחות והגיהות. במקומות רבים גם לבעלי תפקידים בכירים, האחראים לביצוע, חסר ידע בתחומים הללו. חוסר הידע מורגש מאוד באתרי הבנייה ובא לביטוי במיפגעים הרבים המתגלים בהם.

ההשתלמות מיועדת

למהנדסים, טכנאים ומנהלי עבודה העוסקים בביצוע.

נושאי הלימוד

- יסודות תורת הבטיחות;
- תחיקה ותקינה בבנייה;
- רווחה ובריאות תעסוקתית;
- חומרים מסוכנים ועבודות ביוב;
- תנאים סביבתיים: רעש, תאורה ואקלים;
- ארגון אתר בנייה, תכנון וביצוע;
- שימוש בחומרי נפץ;
- פיגומים, סולמות, מיטטחי עבודה, מדרכות מעבר, טפסות;
- בנייה טרומית ומתועשת;
- סביבת הבניין: כבישים, תעלות, קווי חשמל, קווי טלפון, צנרת וכו';
- מיתקני הרמה ושינוע מיטענים;
- עבודות בגובה;
- עבודות הריסה;
- אמצעים טכניים עיקריים למניעת תאונות;
- ניתוח אירועים ודיונים.

משך ההשתלמות: 50 שעות לימוד.

ז. השתלמות בנושא שימוש במדדים סטטיסטיים לקבלת המלצות למניעת תאונות עבודה

אחד מכלי העזר החשובים לניהול נושאי הבטיחות הוא שימוש במדדים סטטיסטיים, כמו: שיעור תאונות עבודה, עלות התאונות וכד'.

הצגה סטטיסטית המשלבת את הנתונים האלה יכולה לסייע במספר אופנים:

- בקבלה טובה יותר של החלטות בנושאי מניעת תאונות;
- בהצגה ברורה יותר של מצב הבטיחות להנהלה ולגופים אחרים;
- בקבלת משוב לאורך הזמן על השיפורים והשינויים במצב הבטיחות.

ההשתלמות מיועדת

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בניהול סטטיסטי.

נושאי הלימוד

- יסודות הסטטיסטיקה
 - ממוצע
 - חציון
 - סטיית תקן;
- חישוב שיעורי תכיפות וחומרת תאונות (הצגתם בגרפים שונים).
- שימוש במקדמי מיתאם לאיתור גורמים הקשורים לתאונות;
- איתור בעיות שיהוו יעד לפעולה מונעת;
- הכללת שיקולי עלות להמלצות על אמצעים למניעה;
- שימוש בסדר חלקי פרו-פילם (POSA) לבחירת אמצעים אופטימליים למניעה;
- תרגיל מעשי.

משך ההשתלמות: 2 ימי לימוד.

למשתתפים בהשתלמות תוענקה תעודות השתתפות.

ח. השתלמות למדריכים (פנים-מפעליים) למכונות הרמה

מתוך תקנות הבטיחות בעבודה (עגורנים, מפעילי מכונות אחרות ואתתים), התשנ"ג-1992.

"18. הפעלת מכונות הרמה

- א. לא תופעל מכונת הרמה המופעלת בכוח מיכני, חשמלי, הידראולי, או פנאומטי, למעט עגורנים מסוגים א', ב', ג', ו-ד', אלא בידי אדם שמונה למטרה זו בידי תופש המפעל, מבצע הבניה, מנהל המחצבה או בעליה של מכונת ההרמה לפי העניין.
- ב. לא יתמנה אדם לתפקיד כאמור בתקנת משנה (א) אלא אם כן עמד בכל הדרישות כדלקמן:
 - (1) מלאו לו 18 שנים.
 - (2) הודרך בידי אדם בעל ניסיון של שנה אחת לפחות בהפעלה ותחזוקה בטוחים של מכונת ההרמה ובהגנה מפני הסיכונים האפשריים הכרוכים בהפעלתה ותחזוקתה.
- ג. המינוי כמפורט בתקנת משנה (א) ייעשה לפי הטופס שבתוספת החמישית, והמינוי כאמור יימצא במקום שבו מופעלת מכונת הרמה".

ההשתלמות מיועדת

לעובדים אשר אמורים להדריך על פי התקנה, והם בעלי ניסיון של שנה אחת לפחות בהפעלה בטוחה ובתחזוקה (כנדרש בתקנות).

נושאי הלימוד

- סוגי הכלים;
- מכניקה ופיזיקה;
- חוקים ותקנות;
- תחזוקה;
- עקרונות ההדרכה;
- עגורני זרוע;
- מונורייל;
- עגורני גשר עילי ועגורני שער;
- בעלי דרגת עומס עד 1 טון;
- מלגזנים;
- במות הרמה ניידות (פנים-מפעליות) ממונעות ולא ממונעות;
- מגבהים (ליפט הרמה).

משך ההשתלמות: 32 שעות.

ט. השתלמות בשימוש באינטרנט כמנוף לקידום הבטיחות והגיהות

מטרת ההשתלמות

להקנות מידע והתמחות בשימוש באינטרנט ככלי עבודה חשוב זמין.

ההשתלמות מיועדת

לממונים על הבטיחות בעבודה, לממונים על שינוע חומ"ס, לממונים על בטיחות אש, וכן ליועצי בטיחות ולדרגי הניהול השונים שעיסוקם קשור לנושאי הבטיחות והגיהות במפעל.

נושאי הלימוד

- היכרות ראשונית עם רשת האינטרנט;
- מאגר מידע וקבוצות דיון מקצועיות;
- עיתונות וספרות מקצועית בעידן האינטרנט;
- ארגונים בעולם העוסקים בבטיחות וגיהות;
- אפשרויות לרכש ציוד בטיחות וגיהות.

דרכי הלמידה

- הרצאות, ניתוח אירועים, הדגמת אתרים ברשת וכן סקירה של נושאים על פי בחירת המשתתפים.
- ההשתלמויות יערכו בכיתות מחשבים מחוברות לאינטרנט, המצויות במרכזי ההדרכה של המוסד לבטיחות ולגיהות במקומות נוספים.
- לא נדרש ידע מוקדם במחשבים.

משך ההשתלמות: 16 שעות (2 ימים)

1. השתלמות ענפית לבוגרי קורס ממוני בטיחות בענף הכימיה

תקנה 5(ב) בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996, מציינת ש"לא ימנה מעביד אדם לממונה על הבטיחות במפעל הנמנה עם הענפים המפורטים בתוספת השלישית" ... (כימיה, פרמצבטיקה, פטרוכימיה) אלא אם כן רכש ניסיון של שנתיים לפחות בענף שעמו נמנה המפעל".
ותקנה 5(ג)... "יחוייב ממונה על הבטיחות במפעלים כאמור לעבור בהצלחה...השתלמות ענפית לפי תוכנית שאישר מפע"ר".

מטרות ההשתלמות

- לקיים את הוראות התקנות 5(ב) ו-5(ג) לעיל;
- לרענן ולהרחיב את הידע בנושא הבטיחות בתחום הכימיה;

ההשתלמות מיועדת

לבוגרי קורס ממונים העוסקים בענף הכימיה.

נושאי הלימוד:

- תכונות ופרמטרים פיזיקליים וכימיים;
- ריאקציות כימיות - עקרונות יסודי;
- סיווג חומרים לפי הרכב החומר ולפי הסיכון;
- סיווג תרכובות אורגניות;
- ריאקציות אופייניות בכימיה אורגנית;
- חוק חומרים מסוכנים;
- תקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים);
- ניטור סביבתי וביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים;
- גיהות תעסוקתית ובריאות העובד;
- תהליכים ספציפיים וניתוח סיכונים; כשלים;
- תאונות ואירועים; פליטת מזהמים;
- בטיחות במעבדות כימיות; שיטות לניתוח סיכונים;
- אמצעי בטיחות הנדסיים; אמצעי מיגון הנדסיים ומיגון פיזי;
- ציוד מגן אישי;
- תוכנית בטיחות, גליונות בטיחות MSDS;
- היערכות לאירוע חירום.

משך ההשתלמות: 72 שעות לימוד (9 ימים)

יא. השתלמות ענפית לבוגרי קורס ממוני בטיחות בענפי החשמל והאלקטרוניקה

תקנה 5(ב) בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996, מציינת ש"לא ימנה מעביד אדם לממונה על הבטיחות במפעל הנמנה עם הענפים המפורטים בתוספת השלישית... (חשמל, אלקטרוניקה, מיקרו-אלקטרוניקה) אלא אם כן רכש נסיון של שנתיים לפחות בענף שעמו נמנה המפעל" ובתקנה 5(ג) "...יחויב ממונה על הבטיחות במפעלים כאמור לעבור בהצלחה... השתלמות ענפית לפי תוכנית שאישר מפע"ר".

מטרות ההשתלמות

- לקיים את הוראות התקנות 5(ב) ו-5(ג) לעיל.
- לרענן ולהרחיב את הידע בנושא הבטיחות בתחום החשמל, האלקטרוניקה והמיקרו-אלקטרוניקה.

ההשתלמות מיועדת:

לבוגרי קורס ממונים העוסקים בענפי החשמל, האלקטרוניקה והמיקרו-אלקטרוניקה. לחשמלאים העוסקים במתח נמוך וגבוה.

נושאי הלימוד

- התקנה ובטיחות לוחות במתח נמוך;
- התקנה ובטיחות גנרטורים במתח נמוך;
- הארקות ואמצעי הגנה מחישמול במתח נמוך;
- התקנה ובטיחות מובילים, כבלים, מוליכים ומנועים;
- בטיחות בריתוך חשמלי;
- עבודות במיתקנים חשמליים חיים;
- בטיחות בהפעלה ובקרה ראשונית של מוצרי חשמל וציוד חשמלי;
- מערכת ps בטיחות בטעינת מצברים;
- בטיחות בחשמל במתח גבוה (מעל 1000 וולט);
- רשתות חשמל (מתח גבוה) עיליות ותת-קרקעיות;
- סיכוני חשמל, דרגות חישמול ועזרה ראשונה;
- סיור מקצועי במפעל ליצור ציוד חשמלי; תהליכי ייצור מעגלים משולבים ע"ג פרוסות סיליקון;
- תהליכי ציפוי;
- סיכוני הבטיחות העיקריים בתעשיית המיקרו-אלקטרוניקה ומניעתם;
- גיהות תעסוקתית ובדיקות רפואיות לעובדים בענף המיקרו-אלקטרוניקה;
- בטיחות וגיהות בתחנות שידור - קרינה אלקטרומגנטית;
- תרחישים לאירועים חריגים ונהלי חירום;
- מערכות גילוי וכיבוי אש במחסני כימיקלים ולוחות חשמל;
- סיור במפעל היי-טק לאלקטרוניקה.

משך ההשתלמות: 72 שעות לימוד (9 ימי לימוד)

יב. השתלמות ענפית לממונים בענף הבנייה והבנייה ההנדסית

מטרת ההשתלמות

להרחיב את הידע בנושא הבטיחות בתחום הבנייה והבנייה ההנדסית כגדרש בתקנות 5(ב)(ג) בחוק ארגון הפיקוח (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1995.

ההשתלמות מיועדת

- לממונים על הבטיחות בעבודה בעלי אישור כשירות בתוקף.
- בעלי ידע וניסיון מקצועי מוכח של שנתיים לפחות, בתחום הבנייה / הבנייה ההנדסית.
- עברו ועדת קבלה.

נושאי הלימוד

- סיכונים כלליים בענף הבנייה;
- נושאי בנייה ייעודיים (תקנות עבודות בנייה ותקנים ישראליים);
- מכונות ייעודיות בענף הבנייה;
- עגורנים ועגורנאים (תקנות);
- גגות שבורים ותלולים (תקנות);
- תאונות עבודה אופייניות;
- חוק התכנון והבנייה;
- גיהות בבנייה;
- ציוד מגן אישי (תקנות);
- תוכנית לארגון הבטיחות של אתר בנייה;
- אחריות משפטית;
- סיורים מקצועיים באתרי בנייה;
- מבחנים.

משך ההשתלמות: 135 שעות לימוד במתכונות שונות (יום או יומיים בשבוע).

י.ג. השתלמות ענפית לבוגרי קורס ממוני בטיחות בענף החקלאות

תקנה 5(ב) בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996, מציינת ש"לא ימנה מעביד אדם לממונה על הבטיחות במפעל הנמנה עם הענפים המפורטים בתוספת השלישית... אלא אם כן רכש נסיון של שנתיים לפחות בענף שעמו נמנה המפעל". (הוגש תיקון לתקנה ע"י אגף הפיקוח) ובתקנה 5(ג)... "יחויב ממונה על הבטיחות במפעלים כאמור לעבור בהצלחה...השתלמות ענפית לפי תוכנית שאישר מפע"ר".

מטרות ההשתלמות

- לאפשר לבוגרי קורס ממונים במיגזר החקלאי לקיים את הוראות תקנה 5(ב) ו-5(ג) לעיל.
- לרענן ולהרחיב את הידע בנושא הבטיחות בתחום החקלאות.

ההשתלמות מיועדת

לבוגרי קורס ממונים העוסקים בענף החקלאות.

נושאי הלימוד

- החקיקה הקשורה לבטיחות וגיהות במיגזר החקלאי;
- סיכונים כימיים; חומרי הדברה, דשנים;
- גידור מכונות; טרקטורים ומיכון חקלאי;
- סיכוני חשמל בחקלאות;
- גיהות תעסוקתית, רעש, אבק,
- בדיקות תקופתיות;
- ענפי המשק החקלאי:
- רפת, דיר, מכוני תערובת
- לול, מדגרה
- מיכוורת, בריכות דגים
- מטעים, גננות ונוי
- משק המים
- מערכות הדלק והגז;
- ענפי שירות:
- מטבח + חדר אוכל
- מכון קיטור
- מכון חשמל, גנרטור וחשמלייה
- מוסך וסככת מכונות
- מסגרייה, נגרייה, שרברבות
- מיתקני נופש ובריכות שחייה.

משך ההשתלמות: 56 שעות לימוד (7 ימים).

ד. השתלמות בטיחות בבניין למהנדסים, הנדסאים, טכנאי בניין ובנייה הנדסית

ההשתלמות מיועדת

למהנדסים, הנדסאים וטכנאים בעלי ידע תיאורטי בהנדסה אזרחית וניסיון מעשי של שנתיים לפחות בבנייה או בבנייה הנדסית, אשר מיועדים להתמנות כמנהלי עבודה.

נושאי הלימוד

- גורמי תאונות, מנגנונים למניעת תאונות, פקודת התאונות ומחלות מקצוע;
- חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954;
- תקנות מסירת מידע והזרכת עובדים, התשנ"ט-1999;
- פקודת הבטיחות בעבודה תש"ל-1970;
- תקנות הבטיחות בעבודה:
 - עבודות בנייה (פיגומים, חפירות, הריסות וכו'), 1988
 - עגורנאי צריח, עגורנאים, מפעילי מכונות אחרות ואתרים
 - ציוד מגן אישי, עזרה ראשונה במקומות עבודה
 - נוחיות, מקום מוקף, בריאות ורפואה תעסוקתית;
- אחריות (מבצע, יזם, מנהל עבודה, מתכנן, קבלן ראשי וקבלני משנה)
- שימוש בחומרי נפץ - תקנות מניעת דליקות, 1994;
- טפסות - מקובלות ומתועשות (הקמה, ואבטחה ופירוק), בנייה טרומית;
- עבודות בגובה - מיטטחי עבודה, פיגומים ודרכי גישה;
- חוק החשמל ותקנותיו, תקנות הבטיחות בעבודה (חשמל), התש"ן-1990;
- ציוד בניין - כלי עבודה ידניים ומכניים, ריתוך, חיתוך, ניסור וליטוש;
- הרמת מיטענים, מכונות הרמה, שינוע ואביזרים;
- ארגון אתר בנייה - תוכנית ארגון בטיחותי, ביטומן חם.

משך ההשתלמות: 95 שעות לימוד (12 מיפגשים)

ט.ו. השתלמות בטיחות בנושא פיתוח מיומנויות ניהול

ההשתלמות מיועדת

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- המנהל כמנהיג בארגון;
- תפיסות מתקדמות בניהול;
- יסודות הסטטיסטיקה;
- קידום אינטרסים ופיתוח עוצמה אישית;
- הכנת תקציב בטיחות;
- מימשק בין הממונה על הבטיחות
- התמודדות עם קשיים והתנגדויות בתפקיד הניהול;
- לבין מהנדסי המפעל;
- אינטליגנציה רגשית בניהול.
- ניהול פרויקטים;

משך ההשתלמות: 8 ימי לימוד במתכונת של יום לימודים בשבוע (או מתכונת אחרת באילוצי חגים וחופשות).

ט.ז. השתלמות בנושא תיחקור תאונות עבודה ואירועי "כמעט ונפגע"

ההשתלמות מיועדת:

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי הלימוד

- חקירה בנושאי בטיחות ככלי למניעת תאונות;
- מודלים לחקירת תאונות, דוגמאות ותירגול;
- תיבת דוח חקירה הכולל מימצאים מסקנות והמלצות למניעת תאונות;
- התנסות בחקירת תאונות עבודה וקבלת משוב.
- חקירה באתר תאונה;
- הממונה על הבטיחות ותהליך החקירה;
- אמצעים נדרשים לחקירה;
- חקירה באתר תאונה;

משך ההשתלמות: 5 ימי לימוד

המשתתפים שיעמדו בכל המטלות יקבלו תעודת השתתפות

י.ז. השתלמות בנושא עקרונות להכנת תיק מפעל (על פי המהדורה המעודכנת)

ההשתלמות מיועדת

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי הלימוד

- הכרת קבוצות הסיכון;
- תיאור אירועים מסוכנים בארץ ובעולם;
- תורת הטיפול באירועי חומ"ס;
- הדגשים בהכנת תיק מפעל;
- תרגיל סימולציה (בכיתה) לטיפול באירוע חומ"ס.

משך ההשתלמות: 3 ימי לימוד, לפי המפורט לעיל:

מפגש מס' 1 - יום לימודים בכיתה;

מפגש מס' 2 ייערך במפעל המשתתף, בין החונך (מהנדס רוזה סוויד) והממונה על הבטיחות, לצורך עזרה בהכנת ניתוח סיכונים, להכנת תרחישים עבור תיק המפעל. משך הפגישה כחצי יום + מתן אישור על 2 ימי השתלמות. ההשתלמות מוכרת כ-3 ימי השתלמות.

י.ח. השתלמות בנושא פיתוח מיומנויות הדרכה בעזרת מצגת (POWER POINT)

ההשתלמות מיועדת

לממונים על הבטיחות בעבודה
מומלצת במיוחד לבוגרי הקורסים להכשרת מדריכי בטיחות.

נושאי הלימוד

- בניית מצגת ממוחשבת - ההיבט הטכנולוגי;
- שילוב, טבלאות גרפיים ותמונות במצגת הממוחשבת;
- הנפשת אובייקטים והוספת קול ותנועה למצגת הממוחשבת;
- מיומנויות וטכניקות לבניית מערכי שיעור ממוחשבים (תירגול);
- הצגה (פרזנטציה) של מערכי השיעור ע"י המשתתפים.

משך ההשתלמות: 3 ימי לימוד

הערות:

- האמצעים לפרזנטציות (מחשב + מקרן) יועמדו לרשות המשתתפים ע"י המוסד לבטיחות ולגיהות;
- לצורך ביצוע ההשתלמות יש צורך בכיתת מחשבים. הנרשמים יקבלו מידע על מקום ההשתלמות;

המשתתפים שיעמדו בכל המוטלות יקבלו תעודת השתתפות.

י. השתלמות בנושא הערכה וניהול של סיכונים

ההשתלמות מיועדת

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי הלימוד

- חשיבה שיטתית בבטיחות;
- שיקולי בטיחות בתכנון הנדסי;
- שיטות לניתוח סיכונים: HAZOR, ETA, FTA, FMECA;
- הערכת סיכונים - רגישות להנחות העומדות בבסיסה, וחולשות נוספות של הערכות סיכונים;
- ניהול סיכונים וניהול בטיחות.

משך ההשתלמות: 4 ימי לימוד

הערות:

- ההשתלמות כוללת תירגול מעשי של חלק משיטות הניתוח המשתתפים שיעמדו בכל המטלות יקבלו תעודת השתתפות

כ. השתלמות לממונים על הבטיחות ברשויות המקומיות

ההשתלמות מיועדת

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי הלימוד

- מבנה מערך הבטיחות ברשות המקומית;
- היבטים ארגוניים בעבודת הממונה על הבטיחות;
- היבטים משפטיים בעבודות הממונה על הבטיחות (מרצה: עו"ד עופר לרינמן, היועץ המשפטי של האיגוד);
- עבודה בקירבת נתיבי תנועה;
- פינוי אשפה וגזם;
- עבודה מול קבלנים.

משך ההשתלמות: 3 ימי לימוד

כא. השתלמות בנושא הכשרת מדריכי בטיחות בעבודה בגובה

על פי תקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה), התשס"ז-2007

ההשתלמות מיועדת

לממונים על הבטיחות בעבודה
ההשתלמות מיועדת אך ורק לממונים על הבטיחות בעלי אישור כשירות בתוקף.

ההסמכה

- המשתתפים שיעמדו בכל המטלות יקבלו תעודת "מדריך בטיחות לעבודה בגובה"
- בגמר ההשתלמות יגישו המשתתפים בקשה למפע"ר לקבלת "אישור הדרכה"
- ההסמכה תינתן לגבי העבודות הבאות:
 - במות הרמה
 - סל הרמה
 - סולמות
 - מיטחי עבודה
 - פיגומים
 - מקום מוקף.

משך ההשתלמות: 5 ימי לימוד

כב. השתלמות בנושא הכשרת בודקים פנים מפעליים לאיכות סביבה תוך מבנית

ההשתלמות מיועדת

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי הלימוד

מפגש מס' 1:

- מושגים והגדרות
- איכות האוויר
- תנאים אקלימיים
- הכרת פעולת מערכת איוורור
- הכרת פעולת מערכת מיזוג
- חוקים, תקנות ותקנים.

מפגש מס' 2:

- הכרת המיכשור לביצוע הבדיקות ואופן פעולתם
- הכנת דוח בדיקה.

מפגש מס' 3:

- תרגיל מעשי בביצוע הבדיקות
- ניתוח התוצאות
- סיכום.

משך ההשתלמות: 3 ימי לימוד במתכונת של יום לימודים בשבוע.

כג. השתלמות ייעודית לממונים על הבטיחות ברשויות המקומיות

ההשתלמות מיועדת

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי הלימוד:

מפגש מס' 1:

- אירועים המוניים
- הקשר ויחסי גומלין בין רשות הכיבוי לרשות המקומית.

מפגש מס' 2:

- ניהול סיכונים ברשות המקומית.

מפגש מס' 3:

- היבטים משפטיים
- חקירת ביטוח לאומי.

כד. השתלמות בגיהות - סוגיות נבחרות בגיהות תעסוקתית ובריאות העובד

ההשתלמות מיועדת

לממונים על הבטיחות בעבודה
הערה: ההשתלמות מודולרית וניתן להשתתף בכל אירוע לפי בחירה.

מודולה מס' 1

נושא: מבוא לגיהות תעסוקתית

- הצגת הנושא ומושגי יסוד
- נתיבי חשיפה ודרכי חדירה של גורמי סיכון כימיים
- השפעות בריאותיות של גורמי סיכון כימיים
- גורמי סיכון פיזיקליים וביולוגיים.

מפגש מס' 2:

- שיטות ומודלים להערכת חשיפה פוטנציאלית
- תקנים לחשיפה נשימתית: תפיסה ורציונאל, התפתחות, יישום ותחיקה
- מדידת חשיפה וניטור סביבתי וביולוגי.

מפגש מס' 3:

- שיטות בקרה ומניעה של גורמי סיכון
- התאמה ובדיקת תפקוד של מינדפים מסוגים שונים
- תחיקה ותקנות
- תוכנית גיהות מפעלית.

מודולה מס' 2

נושא: בדיקת רעש ופתרונות הנדסיים פשוטים

- בדיקות הרעש - מה השתנה בישומן בשטח
- פתרונות פשוטים לרעש.

מודולה מס' 3

נושא: בחירה, הערכה והתאמה של ציוד מגן אישי

- שיקולים בבחירת ציוד להגנת מערכת השמיעה
- שיקולים בבחירת ציוד להגנת מערכת הנשימה
- שיקולים בבחירת ציוד להגנת הגוף והעור.

מודולה מס' 4

נושא: שילוב תחום הגיהות התעסוקתית

בתוכנית הבטיחות

- שילוב מדיניות הגיהות התעסוקתית במדיניות הכללית בארגון
- ניהול על פי יעדים
- כתיבת תוכנית בטיחות לגורמי סיכון גיהותיים
- בקרת חשיפה תעסוקתית כמרכיב יסודי בתוכנית גיהות תעסוקתית
- מבנה ומרכיבים תכנוניים וביצועיים של תוכנית גיהות תעסוקתית.

מודולה מס' 5

נושא: לחץ (דחק) בעבודה

- השפעות הלחץ (stress) על הבריאות ועל התפקוד
- שיטות לאיתור מוקדי לחץ
- תוכניות להתמודדות עם לחץ.

מודולה מס' 6

נושא: גורמי סיכון ארגונומיים

- גורמי סיכון המשפיעים או הגורמים לנזקים למערכת שלד - שרירים
- איתור גורמי סיכון ארגונומיים והערכתם
- אמצעים, שיטות וטכניקות לפתרון בעיות ארגונומיות.
- משך ההשתלמות: 8 ימי לימוד במתכונת של יום לימודים בשבוע.

מטרות ההשתלמות

לאור החידושים והשינויים בתחיקה ובתקנים העוסקים בבטיחות בארץ ובעולם נוצר צורך בימי עיון אשר יתרמו להבנה נכונה של מושגי יסוד עכשוויים בבטיחות, ניהול בטיחות ניהול סיכונים וכו'.

ההשתלמות המוצעת נועדה להציג, באופן מסודר ושיטתי, את מושגי היסוד והגישות המקובלות בתחומי ניהול סיכונים וניהול בטיחות. ומטרותיה הן:

- להקנות למשתתף בסיס מוצק והכרה של עולם המושגים בניהול בטיחות;
- הכרה לעומק של שלבי ניהול סיכונים (תהליך זה"ב) בארגון, ושיטות מעשיות ליישומן.

נושאי הלימוד

בתחום "ניהול סיכונים" (risk management):

- גורם סיכון (hazard) סיכון (risk) / מיפגע (mishap);
 - סקר סיכונים - סקר מיפגעים;
 - הערכת סיכונים (risk assessment)
- ניהול סיכונים ותהליך הזה"ב: זיהוי גורמי סיכון, הערכת סיכונים ובקרת סיכונים; משמעות המושג "סיכון קביל" (acceptable risk) מתי סיכון נחשב קביל? ניתוחי בטיחות של עמדות עבודה (כגון JSA - Job Safety Analysis).

בתחום "ניהול מערכות בטיחות ובריאות בתעסוקה:

- (Management Systems Occupational Safety and Health);
- תוכנית בטיחות (safety program) - על פי התקנה המתוכננת החדשה;
- מודלים של מערכות ניהול בטיחות (בטיחות פרואקטיבית ושיפור מתמיד);
- מרכיבי מערכת לניהול בטיחות (מדיניות, תכנון, יישום, הערכה ושיפור);
- תקנים של ניהול בטיחות: ת"י ILO, Z10, 18004 - הדומה והשונה;
- היערכות ושלבים להטמעת מערכת ניהול בטיחות.

משך ההשתלמות: 5 ימי לימוד במתכונת של יום לימודים בשבוע

הערות:

5 ימי העיון יכללו לימוד עיוני-תיאורטי, ושני תרגילים מעשיים: הכנת "סקר ראשוני" כהכנה להטמעת מערכת לניהול בטיחות בארגון, והכנת "מיני" תוכנית בטיחות לארגון.

כ.ו. השתלמות בנושא הגנת הסביבה - הלכה למעשה

מבוא לעקרונות בהנדסה סביבתית

נושאי הלימוד:

מפגש ראשון:

מבוא לסביבה וזמינות משאבים: הגדרות, מבוא לתקנים, יחידות מדידה, הפנייה למקורות דיון בשאלות מוסריות, עקרונות הטיפול בפסולות, עקרונות טיפול בפסולות, עקרונות טכנולוגיות לסילוק מזהמים; תופעות עולמיות: התחממות כדור הארץ, האוזון, גשם חומצי, היעלמות בעלי חיים, תופעות אקלימיות, אמנות בינלאומיות, דרכי מאבק למזעור התופעות.

מפגש שני:

משאבי מים ואיכות המים: סוגי מים, מדדי איכות מים, מיתקנים ביתיים, תקני איכות המים, מערך הטיפול במים המקובל בארץ, רשויות ניהול משק המים בארץ, טיפולים למים למטרות מיוחדות. איסוף וטיפול בשפכים סניטריים ותעשייתיים.

מפגש שלישי:

סיוור מקצועי: במפעל טיפול בשפכים גדול ובמיתקן מרכזי להפרדת פסולת

מפגש רביעי:

איסוף וטיפול בפסולת מוצקה, כולל דיון מקיף במיחזור: איסוף לפי שיטות האחסון, שיטות טיפול ומיחזור כולל הטמנה, שריפה, קומפוסציה, ועוד. משאבי אוויר: הרכב, זיהומים קלסיים וייחודיים, בעיית ריחות, תקני פליטה ותקני סביבה, חומרים מסוכנים, השפעת האקלים, דרכי מדידה.

משך ההשתלמות: 4 ימי לימוד במתכונת של יום לימודים בשבוע

כז. השתלמות בנושא האמנות שבניהול אישי ומקצועי

חדש

(תוכנית ייחודית לשיפור יכולות הניהול של ממונה הבטיחות)

מטרת ההשתלמות

הסביבה בה פועלים ארגונים היא רחבת היקף, דינמית ומאתגרת. מנהלים ועובדים נדרשים להתמודד ביעילות מול מאפייני הסביבה החיצונית (לקוחות, מתחרים, ספקים ועוד) ובסביבה הפנימית (עובדים, מנהלים, שיטת עבודה, תהליכים ועוד).
האתגרים הניצבים בפני המנהלים והעובדים מצריכים, מעבר לידע ולכישורים המקצועיים, גם מיומנויות התנהגותיות וכלים לניהול יעיל: ניהול עצמי וניהול אינטראקציות עם אחרים בזירה הארגונית.
הקורס נועד לשפר את היכולות האישיות, במטרה לתפקד בצורה היעילה ביותר הן בחיי העבודה והן בחיים הפרטיים.

נושאי הלימוד

מפגש ראשון:

שיווק עצמי בהיבט האישי והמקצועי

אמנות השכנוע: האם ניתן לשכנע את הזולת? האם אפשר לכוון את החשיבה שלו? האם ניתן לקדם אינטרסים מקצועיים ואישיים שלנו דרך השכנוע?

מפגש שני:

אני מחולל שינויים: מגבלות שאנו מציבים לעצמנו, פחד להעיז ולנסות, הכלים ומאגרי החיים העומדים לרשותנו כדי לבצע את השינוי.

אסרטיביות ככלי לניהול עצמי ואינטראקציות חברתיות.

מפגש שלישי:

ניהול מ"מ: מהו מו"מ יעיל, כיצד לנהל אותו בדרך הטובה ביותר, דילמות העולות במו"מ, איתור נקודות עוצמה וחולשה שלנו ושל העומדים מולנו.

Coaching ככלי לניהול עצמי: עבודת המאמן, הסיוע של האימון בשיפור הניהול העצמי והמקצועי.

משך ההשתלמות: 3 ימי לימוד במתכונת של יום לימודים בשבוע

כח. השתלמות ייעודית לממונים על הבטיחות ברשויות המקומיות

חדש

נושאי הלימוד

מפגש ראשון:

שיטות לזיהוי והערכת סיכונים ברשויות

מפגש שני:

תחקירי תאונות עבודה אופייניות ברשויות

מפגש שלישי:

היבטים משפטיים בעבודת הממונה על הבטיחות

פאנל - בהנחיית יו"ר ארגון הממונים הרשויות המקומיות ובהשתתפות מפקח העבודה הראשי.

משך ההשתלמות: 3 ימי לימוד במתכונת של יום לימודים בשבוע

א. סדנה בנושא היערכות המפעל למצבי חירום בתקריות חומ"ס (הכנת "תיק מפעל")

המוסד לבטיחות ולגיהות מקיים סדנת לימודים המיועדת לסייע להנהלת המפעל להכין "נוהל מערך חירום".

במהלך הסדנה לומדים המשתתפים לבנות מערכת ארגונית וטכנית, שבאמצעותה יוכלו למזער את הנזקים בנפש וברכוש, הנגרמים כתוצאה מתקלה בייצור או שינוע של חומרים מסוכנים.

מטרות הסדנה

- להקנות מושגי יסוד בתורת "חיזוי-סיכונים" (הגדרת מוקדי סיכון וקביעת רמתם).
- לפתח מיומנות בהכנת נהלים, אמצעי תגובה ומערך ארגוני למצבי חירום.
- לתרגל תרחיש אפשרי בו ייושמו השיטות והנהלים שנלמדו.
- לתרגל הכנה של "תיק מפעל"

נושאי הלימוד

- מבוא לתורת חיזוי הסיכונים, אירועים מהעבר, התפתחות גישות לחיזוי;
- מוקדי סיכון, רמות סיכון (תהליכים, כמויות, מטאורולוגיה, אחסון, טלטול ושינוע);
- חוקים, תקנות ותקנים קיימים, בארץ ובעולם;
- מבוא להכנת "תיק המפעל" - המפעל וסביבתו, נתוני יסוד (מיקום, שטח, דרכי גישה, מפעלים שכנים, אוכלוסייה שכנה, נתונים מטאורולוגיים);
- התהליכים והמיתקנים במפעל - מוקדי סיכון ורמתם;
- מערך כוח האדם (מטה חירום, צוותי חירום) - תפקידים ותחומי אחריות;
- מרכז בקרה ושליטה, תוכניות הפעלה, מערך הצטיידות (כולל ציוד מגן אישי);
- מערך עזרה ראשונה וטיפול רפואי;
- דרכי קשר וחבירה עם גורמי חוץ (משטרה, מד"א, שירותי כיבוי והצלה);
- טיפול באירוע: פעילויות (צוות חירום ומטה חירום), סדר פעולות ודיווח;
- תרגול בקבוצות קטנות באמצעות תרחיש: טיפול באירוע חירום, התרחבות האירוע מתקלה מקומית לאזורית, תוכנית פנים וחוץ מפעלית.

משך הסדנה: 5 ימי לימוד.

ב. סדנה בנושא זיהוי והערכת סיכונים

נושא הסיכונים התעשייתיים לבטיחות ציבור האזרחים בנוגע לפגיעות המוניות, מעסיק כיום ממשלות וארגונים בינלאומיים רבים. בעשורים האחרונים פותחו מספר לא מבטל של שיטות חיזוי והערכת סיכונים, כדי לנסות למנוע פגיעות המוניות ולהקטין נזקים. חלק מהשיטות מתמקדות בנושאים טכנולוגיים מובהקים, אך גם בהן קיימת התייחסות למרכזיותו של הגורם האנושי.

הסדנה תעסוק בעיקר ב-2 השיטות החשובות בתחום זה, עם דגש מיוחד על הגורם האנושי ועל בעיות תקשורת במערכות של קבלת החלטות וקביעת מדיניות מפעלית או מערכתית:

HAZOP - Hazard Operability Study

HAZAN - Hazard Analysis

HAZOP היא שיטה לזיהוי סיכונים העוסקת בהיבט "האיכותי". היא משמשת בעיקר בשלב התכנון (ניתן להשתמש בה גם במפעלים קיימים). השיטה מתמקדת בבחינת תוכניות של תהליכי ייצור, ציוד ומכשירי בקרה, ומסתייעת בטכניקה של סריקת מושגי מפתח ו"סיעור מוחות", במטרה לזהות את התקלות והסיכונים אשר עלולים למנוע הפעלה בטוחה. העבודה מבוצעת ע"י צוות טכני הנדסי ומנהל אותה מנחה מומחה (Team Leader). HAZAN הוא שם כללי לקבוצה של טכניקות להערכת סיכונים העוסקות בניתוח "כמותי" (להבדיל מה"איכותי" של ה-HAZOP).

הטכניקות מבוססות על חישובים הסתברותיים, מודלים של מתמטיקה שימושית ו"עצי כשל" בתהליכי הייצור, שבעזרתם ניתן לצפות הסתברות של תקלה באזור מוגדר של מיתקן בפרק זמן נתון, את חומרתה ואת היקף תוצאותיה. תוצאות הניתוח מאפשרות לקבל החלטות ולגבש מדיניות בנוגע לבטיחות בעבודה, בתהליכים קיימים או בתכנון. במהלך הלימודים והתרגול ירכשו המשתתפים ידע וטכניקות חדישות, המיושמות מזה זמן בבריטניה, באירופה ובאר"ב.

הסדנה מיועדת

לממונים על הבטיחות, מהנדסים והנדסאים והעוסקים בתהליכים בחומרים מסוכנים בעת התיכנון והעבודה השוטפת.

נושאי הלימוד העיקריים

- קריטריונים להערכת סיכונים (Hazard Assessment-Criteria)
- מבוא לזיהוי סיכונים (Hazard Operability Study)
- תרגיל זיהוי סיכונים (HAZOP-Exercise)
- הנדסת אמינות (Reliability Engineering)
- מבוא לניתוח סיכונים (HAZAN - Introduction)
- בנייה וניתוח של "עץ כשל" (Fault Tree Construction and Analysis)
- מילכודים בניתוח סיכונים (HAZOP/HAZAN Workshops)

- סיכונים במפעלים מבוקרי מחשב (Hazards on Computer Controlled Plants)
- תרשימי סיבה-תוצאה (Cause-Consequence Diagrams)
- מפעלים עם בטיחות מובנית (Inherently Safe Plants)
- תרגיל "עץ כשל" לקביעת ערכים כמותיים (Fault Trees/Quantification) (Workshop Exercise)
- גורמי כשל משותפים (Common Mode Failure)
- טעויות אנוש (Human Error)
- מניעת דליפות (Leak Prevention)
- תכנון מפעל (Plant Layout)

משך הסדנה: 5 ימי לימוד

- נדרשת יכולת עבודה מול חומר בשפה זרה (אנגלית).

ג. סדנה לכתיבת נהלים, הנחיות והוראות בטיחות

מטרת הסדנה

להקנות למשתתפים ידע ומיומנות בכתיבת נהלים שיאפשרו להם להכין הוראות ונהלי עבודה במקומות עבודתם.

הסדנה מיועדת

לממונים על הבטיחות בעבודה ולעוסקים בכתיבה בנושאי בטיחות.

נושאי הלימוד

- מבוא ומושגים בכתיבה נכונה;
- מקומם של נהלים והוראות במערך התקשורת הארגונית;
- עקרונות כתיבה מינהלית;
- מבנה הנוהל;
- כתיבת הנוהל ועריכתו;
- טכניקה להצגת נתונים כמותיים;
- עקרונות הניסוח;
- ארגון קבוצות נהלים ושיטות לסיווג;
- תרגול שוטף של כל הנושאים.

משך הסדנה: 32 שעות (4 ימים).

ד. סדנה בנושא ארגונומיה והנדסת אנוש

הארגונומיה היא תחום המתייחס לתכנון העבודה ולארגון מערכיה בתיאום בין האנטומיה, הפיזיולוגיה והפסיכולוגיה של האדם (העובד) לבין ההיבטים ההנדסיים הכרוכים בעבודה.

הסדנה מיועדת

לממונים על הבטיחות, לאחראים על רווחת העובדים ולמנהלי עבודה במפעלים ובמוסדות.

נושאי הלימוד

- מהות המחשבה הארגונומית;
- הזיקה בין הארגונומיה לבין יתר התחומים הקשורים בעבודה;
- היבטים כלכליים בארגונומיה;
- התנוחות בעבודה;
- עבודה סטטית ודינמית;
- אילוצים פיזיולוגיים בתכנון הציוד והכלים;
- ארגון העבודה תוך התחשבות בתכונות העובד;
- האקלים והשפעתו על העובד;
- הסתגלות, למידה ושעמום;
- השפעת ה"עומס" על העובד;
- שעות העבודה ועבודה במשמרות.

משך הסדנה: 24 שעות (3 ימים).

ה. סדנה בנושא היבטים משפטיים בעבודת הממונה על הבטיחות

הממונים על הבטיחות בעבודה נדרשים, לעתים קרובות, במהלך עבודתם השוטפת להיעזר בידע מתחום המשפט כדי לתת מענה או פתרון אשר יעמוד בדרישות החוק. בסדנה נעמוד על כל ההיבטים המשפטיים שבהם עלול הממונה על הבטיחות להיתקל או להידרש לתגובה.

הסדנה מיועדת

לממונים על הבטיחות בעבודה וממונים על בטיחות אש.

נושאי הלימוד:

- מבוא למשפט הישראלי;
- פקודת הבטיחות בעבודה;
- הממונה על הבטיחות;
- תאונות והפיצוי בנזיקין;
- פאנל משפטיים;
- מבוא לדיני נזיקין;
- חוק ארגון הפיקוח על העבודה;
- חקירת תאונות, עדות מומחה;
- ניתוח אירוע המדגיש את האחריות המשפטית;
- משפט מבויים.

משך הסדנה: 40 שעות (5 ימים).

1. בטיחות והגורם האנושי

הצעה לתוכנית ייחודית למניעת תאונות בעבודה, שבמרכזה הגורם האנושי. הרעיון מבוסס על תפיסה הממקדת את תשומת הלב בעובד: האדם. העובד הוא זה שנותן את ההערכה לפעולותיו והוא הנושא בתוצאות מעשיו.

מטרות התוכנית ומשך הסדנה

- להגביר את הבטיחות באמצעות תהליך חינוכי, תוך פיתוח אמון במנגנון האנושי, ומתן כלים התנהגותיים לחיזוק השליטה העצמית ושליטה על הסביבה.
- התוכנית נועדה לסייע למעבידים ולאחראים על הבטיחות במפעלים ובמקומות עבודה, כמשתמע מתקנות הבטיחות. הסיוע מתבטא בעריכת סדנאות לעובדים על פי תוכנית שנתית, כדלהלן:
 - רמת מעסיקים ומנהלים (3 שעות שנתיות, במפגש אחד)
 - רמת ועדות בטיחות וממונים על הבטיחות (6 שעות שנתיות ב-2 פגישות)
 - רמת נאמני בטיחות (8 שעות שנתיות ב-2 פגישות)
 - רמת העובדים (12 שעות שנתיות, ב-4 פגישות).

נושאי הלימוד

- אסטרטגיית ניהול;
- ניתוח עולם התאונות (מיפוי 11 תיאוריות לתאונה);
- אסטרטגיה למניעת תאונות עבודה ומחלות מקצוע;
- מיפוי דרישות החוק בנושא בטיחות ואיתור נקודות התורפה;
- מבנה מטריציוני;
- שיווק מוצרי הבטיחות בארגון:
 - הבטיחות כמוצר
 - התנהגות צרכנים תוך התייחסות לעולם הבטיחות
 - העלות האפקטיבית של תאונות עבודה ומחלות מקצוע
 - אסטרטגיות שיווקיות תוך דגש על הכנסת שינויים ברמת הארגון וברמת העובד
 - כתיבת תוכנית שיווק למוצר בטיחות.
- תרגול - משתתפי הסדנה, ינתחו ויערכו תוכנית לשיווק מוצר הבטיחות בארגון תוך התייחסות לכל משתני הניהול הדרושים.

ז. סדנה בנושא בירור וחקירת תאונות עבודה

חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954, מגדיר בהרחבה את תפקידיו של הממונה על הבטיחות. בין שאר תפקידיו מוטל עליו גם... "לברר סיבותיהן ונסיבותיהן של תאונות עבודה במגמה להפיק לקחים ולהציע צעדים מתאימים כדי למנוע הישנותן..."

למילוי המטלה נדרשים ניסיון ואבחנה בפרטים, כדי לאתר בדיוק את הסיבות שהובילו, בסופו של דבר, לאירוע שהסתיים בתאונה, וכן הכרת מודלים שונים של תאונות, מסוגים שונים ובעשיות שונות, אשר הממונה על הבטיחות לא תמיד נתקל בהם בעבודתו במפעל.

מטרות הסדנה

- הסדנה אמורה להוות נדבך נוסף ב"פירמידת הידע" של הממונה על הבטיחות הנדרש ללמוד להשתלם ולהתנסות בתחומים רבים לצורך ביצוע תפקידו.
- מטרתה להעניק לממונה על הבטיחות את הידע והכלים לבצע את תפקידו בנושאי בירור התאונות בצורה טובה יותר ובמיגוון נושאים רחב, תוך שימוש במודלים הנהוגים בתעשיות שונות ומגורמי תאונה שונים, בנוסף להתנסות בעבודה הכרוכה באיסוף נתונים ובעיבודם, ניתוח התאונה והפקת הלקחים - כדי שיוכל לנצל את הידע שרכש בעבודתו היומיומית.

הסדנה מיועדת

לממונים על הבטיחות ובעלי תפקידים אחרים שעוסקים בבירור/חקירת תאונות עבודה.

נושאי הלימוד

- מטרת בירור תאונות ע"י:
 - הממונה על הבטיחות, נציג המפעל
 - אגף הפיקוח על העבודה
 - חוקר משטרה
 - חברת חקירות פרטית
 - חוקר מהביטוח הלאומי
- הקמת מערכת דיווח על תאונות במפעל:
 - איך מגיע הדיווח לממונה
 - איך להכין דוח סטטיסטי
- תרגיל מודרך בהכנת דוח סטטיסטי.

- איסוף נתוני התאונה:
- עיתוי
- איזה נתונים יש לאסוף
- ממי יש לגבות עדויות
- איך גובים עדות
- כלי עזר לאיסוף נתונים;
- בדיקות ומוצגים בשטח;
- ניתוח התאונה והסקת מסקנות למניעת תאונות חוזרות;
- איתור מקומות שבהם צפויות תאונות דומות והמלצות למניעתן;
- מודלים של טפסים ככלי עזר לממונה;
- מודלים של דוגמאות לחקירת תאונות - תרגיל מודרך בקבוצות עבודה;
- הצגת עבודות בקבוצות ודיון במסקנות:
- חקירת שריפות
- אירוע "לוקרבי"
- חקירות, תישאול פוליגרף
- היבטים פסיכולוגיים בחקירת עדים
- תורת הראיון
- היבטים משפטיים
- דוגמת חקירת תאונה ע"י הפיקוח
- מבחן מגן לאימות עובדות.

משך הסדנה: 40 שעות.

ה. סדנה להכשרה והסמכה של בודק מעבדתי לרעש

המודעות הגוברת במפעלים לחשיבותם של התנאים הסביבתיים ופרסומם של תקני חשיפה למיפגעים, העלתה את הצורך בביצוע מדידות לקביעת רמות הסיכונים. מכשיר נייד הקיים בשוק - קל לתפעול, זמין ובמחיר נוח, מאפשר לכל מפעל המתלבט בבעיות של איכות אוויר, זיהום אוויר, רעש ותאורה, לבצע בכוחות עצמו את הבדיקות הראשוניות. תוצאות הבדיקות מציגות את תמונת המצב המאפשרת לקבל החלטות לגבי ההיערכות והמשך הטיפול בנושא.

מטרת הסדנה

- להכשיר את המשתתפים בביצוע בדיקות מיפלסי רעש במפעל
- להכין את המשתתפים למבחן ההסמכה.

נושאי הלימוד

ההכשרה כוללת לימודים תיאורטיים ומעשיים בנושאים הבאים:

- מושגי יסוד בנושא הרעש;
- סיכוני בריאות;
- תקנות בנושא הרעש;
- הכרת מכשירי מדידה;
- תרגול ביצוע מדידות של מיפלסי רעש;
- שיטות להפחתת הרעש;
- אמצעי מגן אישיים;
- הרעש בהיבטי איכות הסביבה;
- התנסות ב"כיתת שקט".

נתוני כניסה

השכלה של הנדסאים ומעלה שיציגו דיפלומה לוועדת הקבלה.

ימי כשירות

לממונים על הבטיחות בעבודה יוכרו 7 ימי כשירות.

מבחן ההסמכה

בסיום הסדנה ייערך מבחן ע"י משרד התמ"ת לקבלת הסמכה כ"בודק מעבדתי לרעש, מוסמך פנים-מפעלי".

למבחנים ייגשו המשתתפים המעוניינים בקבלת ההסמכה, אשר יוכיחו כי במקום עבודתם קיים מכשיר/ציוד למדידת רעש, המתאימים לדרישות אגף הפיקוח על העבודה.

משך הסדנה: 56 שעות לימוד (7 ימים)

ט. סדנה למניעת כאבי גב תחתון

80% מאוכלוסיית העולם סובלים מכאבי גב בתקופה כלשהי בחייהם. ניתן לייחס את כאבי הגב "התופסים" אותנו לגורמים שונים, וביניהם גם כאלה הקשורים למקום העבודה, כגון:

- שיטות טלטול ידני לקויות (הרמה, הורדה, דחיפה, משיכה);
 - עבודה מתמשכת בתנוחה סטטית: בעמידה או בישיבה;
 - עבודה פיזית קשה או מעמס פתאומי.
- המומחים השונים העוסקים בבעיות הקשורות לכאבי גב, עוסקים באבחון בעיות תפקודיות של מערכת העצבים, השלד והשרירים, הסיבות שגרמו לכך, התאמת הטיפול והמלצות לניטרול הגורמים שגרמו לבעיה.

מטרות הסדנה

לסייע לעובדים ולמעסיקים להתמודד עם בעיית כאבי הגב, כדי למנוע, ככל האפשר, כאבי גב עתידיים.

נושאי לימוד

- מבוא;
- כללים לטלטול ידני;
- כללים לעבודה נכונה בישיבה ממושכת;
- כללים לעבודה נכונה בעמידה ממושכת;
- תרגילים גופניים לחיזוק מערכת הגב.

התאמת הסדנה למקום העבודה

מנחה הסדנה עורך במקום העבודה סיור מקדים שבו יאתר את הגורמים לבעיה ואת היקפה, על מנת להתאים את תוכן הסדנה לבעיות/מיפגעים של המפעל.

משך הסדנה: 4-5 שעות לימוד

הסדנה פותחה בשיתוף עם האגודה הישראלית לכירופרקטיקה.

י. סדנה בנושא ניתוח סיכונים הסתברותי (ניס"ה)

ניס"ה היא שיטת ניתוח סיכונים המשלבת טכניקות "איכותיות" ו"כמותיות" להערכת הסיכונים הנובעים מתפעולה של מערכת הנדסית, לקביעת קבילות המערכת (עמידה בדרישות הבטיחות) ולהמלצה על שיטות לשיפור הבטיחות, תוך קביעת סדרי עדיפויות. השיטה מיושמת בכל שלבי חייה של המערכת, החל מקביעת קונספט התכן, דרך התכן, התפעול, התחזוקה ועד להוצאתה של המערכת משימוש.

מטרות הסדנה

- המשתתפים יתוודעו לניס"ה כחלק ממדיניות הבטיחות והאיכות במפעל, לקריטריוני הבטיחות, לאופן קביעת המדיניות ע"י מקבלי החלטות על פי קריטריונים אלה ולתוכנית הבטיחות המערכתית.
- חלקה העיקרי של הסדנה: לימוד ותיעוד שיטות וטכניקות לניתוח בטיחות של מערכת הנדסית; זיהוי גורמי הסיכון העיקריים, ניתוח לוגי של המערכת לקביעת מידת השפעתם של אירועים בסיסיים על בטיחותה, איסוף וניתוח מידע סטטיסטי על האירועים הבסיסיים וניתוח הסתברותי של אירועי הבטיחות הראשיים במערכת והסיכויים להתרחשותם.

הסדנה מיועדת

לממונים על הבטיחות, למנהלי תוכניות בטיחות מפעליות ומערכתיות ולעוסקים בניתוחי בטיחות ובמערכות סיכונים - כמבצעים, כמזמינים וכמפקחים. הסדנה מוצעת כהרחבת הידע בניס"ה למשתתפים בסדנאות בנושא "זיהוי והערכת סיכונים" שקיים המוסד לבטיחות ולגיהות בעבר, ולאחרים בעלי כישורים מתאימים.

נושאי הלימוד

בסדנה תילמדנה ותתורגלנה טכניקות המשמשות לניס"ה בכורי-כוח גרעיניים, בתעשייה הכימית, תעשיית החלל, תעשיית הנשק ותעשיות עתירות סיכון נוספות. להלן רשימה חלקית של טכניקות עיקריות:

- ניתוח עצי אירועים;
- ניתוח עצי תקלות;
- דיאגרמת בלוקים אמנותית;
- ניתוח מידע בשיטות בייסאניות;
- ניתוח אופני כשל וקריטליקליות (FMECA);
- ניתוח אמינות אנוש.

משך הסדנה: כ- 8 ימים.

יא. סדנה בנושא היערכות המפעל לקראת יישום תקן 18001 לניהול הבטיחות

לאחר אימוץ ת"י 18001 לניהול הבטיחות והגיהות, יכולים כעת מפעלים המאמצים את התקן לעשות "קפיצת מדרגה" ברמת הבטיחות והגיהות בתחומם. בסדנה יוצגו התקן והמדריכים (האוסטרלי והבריטי) ליישום התקן. כמו כן יוצג המודל הניהולי של התקן, תהליכי איתור גורמי סיכון והיערכות סיכונים, וההיבטים המשפטיים של התקן בנוגע לאחריות ההנהלות וממוני הבטיחות בנושאי בטיחות וגיהות.

מטרות הסדנה

- להציג את ת"י 18001 ואת המדריכים האוסטרלי והבריטי ליישום התקן;
- לפרט את דרישות התקן לגבי איתור גורמי הסיכון (HAZARD) והערכת הסיכונים (Risk Assessment);
- להבהיר את ההיבטים המשפטיים הכרוכים באימוץ התקן לגבי אחריות ההנהלות בנושאי הבטיחות.
- להכשיר את המשתתפים לבצע מיבדקים פנים-מפעליים של מערך ניהול הבטיחות, עפ"י דרישות התקן.

הסדנה מיועדת

לממוני הבטיחות ולמונהלי ארגונים ומפעלים

נושאי הלימוד העיקריים

- הכרת ת"י 18001;
- יסודות ניהול סיכונים בתחום הבטיחות והגיהות;
- עריכת מיבדקים פנים-מפעליים במסגרת ת"י 18001;
- עריכת סקר ראשוני במקום העבודה.

משך הסדנה

32 שעות (4 ימי לימוד)

משתתפים שיעמדו בכל המטלות יהיו זכאים לתעודה.

י.ב. סדנה בנושא ניתוח בטיחותי של תחנת עבודה בגישת הנדסת גורמי אנוש

קיימות מספר שיטות שבאמצעותם נוהגים לנתח את תחנות העבודה מהיבטי הבטיחות. המרכז למחקר בטיחות בעבודה והנדסת אנוש שבטכניון פיתח מודל חדש המושתת על "הגורם האנושי".

מטרת הסדנה

להעניק לממונה הבטיחות כלים ושיטות, שבאמצעותם יוכל לנתח ולאתר את גורמי הכשל בעמדות העבודה.

הסדנה מיועדת

לממוני בטיחות בעבודה

נושאי הלימוד העיקריים

- תצפית מובנית על עמדת עבודה;
- ניתוח דרישות התפקיד בעמדה והערכת יכולת לבצע את התפקיד;
- הפקת הפער בין דרישות התפקיד ליכולתו של העובד;
- הקניית שיטה מערכתית לניתוח היבטי בטיחות בעמדת העבודה;
- תרגול דרך מובנית לשיפור עמדת עבודה מבחינה הנדסית, ניהולית והדרכתית;
- ניתוח המלצות לשיפור ההיבטים הבטיחותיים בעמדות העבודה.

משך הסדנה

2 ימי לימוד (יום הלימוד השני יתקיים במפעל שבו מועסק הממונה המשתתף בסדנה, בהנחיית מדריך)

י.ג. סדנה בנושא פיתוח חשיבה יצירתית

הסדנה מיועדת

לממונים על הבטיחות בעבודה

משך הסדנה

2 ימי לימוד במתכונת של יום לימודים בשבוע

נושאי הלימוד

מפגש מס' 1: • חשיבה יצירתית בבטיחות• קיבעון חשיבתי בבטיחות• הפיכת בעיית בטיחות להזדמנות ללמידה והתייעלות.	מפגש מס' 2: • שרשרת היוזמה בבטיחות• סיעור מוחות בנושא הבטיחות.

י.ד. סדנה מתקדמת בנושא תחקור תאונות עבודה ותקריות

הסדנה מיועדת

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי הלימוד

מפגש מס' 1: • חזרה על תכני הלימוד בסדנה הבסיסית:- תיאוריה, דוגמאות ותרגול- מודלים מתקדמים לתחקור תאונות עבודה.	מפגש מס' 2: • כתיבת דו"ח הכולל ממצאים, מסקנות והמלצות למניעת תאונות כולל דוגמאות.
מפגש מס' 3: • סימולציית התנסות בתרגול חקירת תאונות עבודה בקבוצות סיכום.	מפגש מס' 1: • תשאול, גביית עדויות, שפת גוף ואבחון אמת ושקר.

משך הסדנה

3 ימי לימוד במתכונת של יום לימודים בשבוע

ימי עיון

א. יום עיון בנושא אחריות משפטית בעבודה עם קבלני חוץ

מטרת ימי העיון

להכיר את ההיבטים המשפטיים בעבודה עם קבלני חוץ העובדים במפעל.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות, ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- המשפט הפלילי והמשפט האזרחי;
- מבוא לדיני נזיקין;
- האחריות המשפטית וחלוקתה בעבודה עם קבלני חוץ;
- ניתוח אירועים.

ב. יום עיון בנושא היבטים משפטיים בעבודת הממונה על הבטיחות

מטרת יום העיון

להבהיר לממונים על הבטיחות היבטים משפטיים בעבודתם.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- מונחים משפטיים, "חוקי" בטיחות;
- התקנות החדשות בנוגע לממונים על הבטיחות;
- האחריות המשפטית המוטלת על ממונה הבטיחות;
- תפקיד הממונה בבירור תאונות עבודה;
- ניתוח אירוע.

ג. יום עיון בנושא כתיבה טכנית בתחום הבטיחות

מטרת יום העיון

ללמד עקרונות בסיסיים בכתיבה טכנית.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- הצורך בשיפור מיומנות כתיבה;
- הצגת תכלית הכתיבה לתחום הבטיחות;
- תרגול כתיבה טכנית "בטיחותית".

ד. יום עיון בנושא מודלים בבירור וחקירת תאונות

מטרת יום העיון

ללמד את העוסקים בבירור וחקירת תאונות עבודה מודלים וטכניקות בתחום זה.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות

נושאי הלימוד

- אסטרטגיה למניעת תאונות ומחלות מקצוע;
- מודלים לחקירה ולמניעה;
- שיטות חקירה אנליטיות.

ה. יום עיון בנושא השימוש באינטרנט

מטרת יום העיון

להכיר וללמד את ה"גולשים" באינטרנט אודות אתרים העוסקים בבטיחות וגיהות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- האינטרנט ככלי עבודה חדשני לממונים;
- מאגרי מידע ממשלתיים בנושאי
- בטיחות וגיהות;
- חיפוש מידע באינטרנט;
- אגודות וארגוני בטיחות ברשת
- האינטרנט;
- רכש מוצרי בטיחות ועלות השימוש
- ברשת האינטרנט.

ו. יום עיון בנושא ניתוח סיכונים הסתברותי

יום העיון נועד להרחיב את הידע של ציבור ממוני הבטיחות בנוגע לפעילות הנעשית בשלבי פיתוח של מערכות הנדסיות, כך שהבטיחות מובנית בהן בהגיען למצב תפעולי. הדגש בהרצאות יהיה על שיטות לניתוח סיכונים במהלך התכנן והשפעת הניתוח על בטיחות המערכת המגיעה בסופו של התהליך ללקוח.

מטרת יום העיון

ללמד את העוסקים בתחום זה, טכניקות הסתברותיות לחיזוי והערכת סיכונים

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- סקירת תאונות מפורסמות עם חומרים מסוכנים שזכו לפרסום והסיבות להתרחשותן;
- תאונות ואירועי בטיחות שאירעו בעבר במערכות הנדסיות מורכבות ולקחיהן;
- הבנת דרישות הבטיחות ממערכת ואופן מימושן בתכן;
- טכניקות שונות לניתוח בטיחות, ובכללן - ניתוח אופני כשל, עצי תקלות, עצי אירועים, HAZOP;
- דוגמאות לניתוח בטיחות שנעשו למערכות שונות, בכללן כורים גרעיניים, מערכות תעופה וחלל, מערכות נשק ומיתקנים שונים;
- נושאים ייחודיים המשפיעים על בטיחות המערכת, כגון: אמינות אנוש, אמינות תוכנה, תלות בין תת-מערכות, רגישות לאירועים חיצוניים;
- שיטות הסתברותיות לזיהוי, איתור והערכת סיכונים.

ז. יום עיון בנושא בטיחות בעבודה עם לייזרים

מטרת יום העיון

להציג בפני המשתתפים את עקרונות הבטיחות בעבודה עם לייזרים

יום העיון מיועד

לעובדים עם מכשירי לייזר, לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות

נושאי הלימוד

- הלייזר ותכונותיו;
- סיכונים פוטנציאליים של הלייזר;
- סיווגי לייזרים והערכת סיכונים;
- נהלים ואמצעי הגנה.

ח. יום עיון בנושא ארגונומיה - הנדסת אנוש

מטרת יום העיון

להציג בפני המשתתפים את העקרונות הבסיסיים של הארגונומיה בהיבטי הבטיחות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות

נושאי הלימוד

- שיטות עבודה של הנדסת אנוש;
- בקרים, קידוד, מנהגי האוכלוסייה;
- עיצוב מערכות בקרה ושליטה;
- אנטרופומטריה וביומכניקה.

ט. יום עיון בנושא טכניקות להדרכת עובדים

מטרת יום העיון

ללמד את העוסקים בהדרכת עובדים, בטכניקות ההדרכה ובשיטות ההוראה

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות, ועובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות

נושאי הלימוד

- מבוא לתאוריות למידה ומישתני הלמידה;
- שיטות ועקרונות ההוראה פרונטלית;
- תירגול הפעלה מונחה.

י. יום עיון בנושא שימוש במידע וכלים סטטיסטיים למניעת תאונות

מטרת יום העיון

ללמוד להיעזר במידע סטטיסטי כאמצעי למניעת תאונות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות

נושאי הלימוד

- מתודולוגיה של מניעת תאונות;
- נתונים סטטיסטיים בסיסיים;
- סטטיסטיקה של מאפייני תאונה;
- סטטיסטיקה של גורמי תאונה;
- הסקת מסקנות וקבלת החלטות;
- שימוש בסדר חלקי של פרופילים כאמצעי לבחירת פעולות מניעה.

יא. יום עיון בנושא הכנת תוכנית ושיגרת תרגילים למצבי חירום

מטרת יום העיון

לסייע לממונה על הבטיחות להכין שיגרת תרגילים למצבי חירום עפ"י דרישות התקנות (ממונים על הבטיחות).

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- ביצוע הערכת סיכונים לגבי סוגי כימיקלים, כמויותיהם, אופן השימוש והאחסון.
- ארגון צוות חירום מתאים - תרגול שלבים לאיתור והתגברות על אירוע חומ"ס.

יב. יום עיון על טכניקות להצגת נושא

מטרות יום העיון

- הכרת מטרות הצגה אפקטיבית של נושא.
- הכרת תהליך התקשרות.
- הכרת עקרונות ההצגה האפקטיבית.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- מטרות הצגה אפקטיבית ומודל התקשורת;
- מבנה ועקרונות הצגה אפקטיבית;
- תרגול.

יג. יום עיון בנושא בטיחות בשימוש בגז בישול (גפ"מ)

הגפ"מ (גז פחמימוני מעובה) מוכר יותר כ"גז בישול", ונמצא בשימוש כמעט בכל בית, מפעל או מוסד - כמערכת ביתית קטנה או כמערכת תעשייתית גדולה, הכוללת מכשירים רבים ומקורות אספקה גדולים ומרוכזים. הגפ"מ הוא בעל דרגת סיכון גבוהה כאשר נעשה בו שימוש שלא לפי כללי הבטיחות.

כדי למנוע ולנטרל את הסיכונים הבטיחותיים העיקריים, שהם נפיצות והתלקחות, יש צורך להכיר את המיפגעים האופייניים במערכות הגז.

ביום העיון יסקרו האמצעים, השיטות והציוד המתאימים, בהובלת הגז, אחסונו והשימוש בו, ויוצגו דרישות החוק והתקנים הקשורים לגפ"מ וכן ההוראות ונוהלי הבטיחות המתאימים.

יום העיון מיועד

לעובדי תחזוקה, למפעילי ציוד, לממונים על הבטיחות בעבודה ולמפעילי מטבחים גדולים.

נושאי הלימוד

- תכונות הגפ"מ;
- אחסון והובלת גפ"מ;
- מבנה מערכות גפ"מ;
- השימוש במכשירי הגפ"מ;
- תקנים לגפ"מ;
- תאונות ולקחים.

משך הלימוד: 8 שעות

יד. יום עיון בנושא ציוד מגן אישי - עקרונות לבחירה ולהתאמה

מיגון העיסוקים בשטחי התעסוקה השונים מחייבים, לעתים, לעבוד בסביבה מסוכנת. הסכנה נובעת ממיפגעי הבטיחות שלא טופלו כראוי - בציוד, בחומרים וכתוצאה מתהליכי עבודה. אנו מגדירים 3 "קווי הגנה". הראשון: מניעת הסיכון/המיפגע במקור. השני: מניעה או צמצום העברת הסכנה מהמקור לאדם; השלישי: שימוש בציוד מגן אישי כ"קו הגנה" אחרון. ביום העיון יסקרו האמצעים, השיטות והציוד המשמשים להגנה אישית ונדון בעקרונות הארגונומיים, הפיזיולוגיים, הרפואיים והכלכליים המנחים אותנו בבחירת ציוד המגן האישי המתאים.

יום העיון מיועד

לקניינים, ממונים על הבטיחות וחברי ועדות בטיחות העוסקים בפועל בנושא.

נושאי הלימוד

- עלות תאונות עבודה;
- התאמת ציוד המגן בהיבט ארגונומי;
- התאמת ציוד המגן בהיבט רפואי;
- תצוגה.

משך הלימוד: 8 שעות

טו. יום עיון בנושא היבטי בטיחות בסילוק פסולת מעבדתית

במעבדה, כמו בכל תחנת עבודה אחרת, קיימים סיכוני בטיחות רגילים, בנוסף לסיכונים הייחודיים הנובעים מהעבודה עם חומרים מסוכנים (חומ"ס). אחד הסיכונים האופייניים הוא הפסולת הנוצרת בעבודה עם החומ"ס. אלה הם חומרים כימיים או ביולוגיים, אריזות של מוצרים ושברים של כלי עבודה המצויים במעבדה. הפסולת יוצרת מיפגעי בטיחות שניתן למנוע אותם, לטפל בהם ולנטרל אותם. ביום העיון, ייסקרו המיפגעים השכיחים בפסולת מעבדתית ויוצגו האמצעים לסילוקם.

יום העיון מיועד

לנאמני בטיחות, ללבורנטים במעבדות (כימיות, ביולוגיות, מחקר, בתי-חולים ובתי ספר), לממונים על הבטיחות, למנהלים ולמהנדסים ממפעלים וממוסדות שיש בהם מעבדות.

נושאי הלימוד

- סיווג הפסולת;
- סילוק פסולת כימית ופסולת מוצקה;
- סילוק פסולת ביולוגית;
- נוהל לסילוק פסולת מבתי-חולים;
- שיטות ואמצעים לאיסוף ולאחסון פסולת.

טז. יום עיון בנושא היבטי בטיחות בחומרים מסוכנים

השימוש בחומרים כימיים גדל מדי שנה. מדובר בחומרים טהורים, בתערובות ובתרכובות שונות של מאות אלפים חומרים המוגדרים כמסוכנים. מתוכם נעשה שימוש יומיומי בכ-2000 חומרים, אך רק לגבי כ-1,200 חומרים מסוכנים נקבעו בתקנים הבינלאומיים רמות חשיפה מירביות מותרות.

כיום אין כמעט מקומות עבודה, עיסוקים או תהליכי עבודה שבהם לא משתמשים בחומרים כימיים המוגדרים כמסוכנים. חומרים כאלה נמצאים גם בבתי המגורים. יום העיון עוסק בהיבטי בטיחות בעבודה עם חומרים כימיים שונים ובמהלכו יוצגו חידושים ועדכונים בנושא.

יום העיון מיועד

לנאמני בטיחות במפעלים ובמוסדות, למנהלי עבודה, לחברי ועדות בטיחות ולעוסקים בבטיחות.

נושאי הלימוד

- חומרים מסוכנים ורעילים - איפיון, סיווג והוראות בטיחות נגזרות;
- חומ"ס - מחלות מקצוע. תמונת מצב;
- סילוק פסולת רעילה בארץ;
- התאמת ציוד מגן אישי.

יז. יום עיון בנושא מערכות איורור בתעשייה

בפקודת הבטיחות בעבודה, סימן ג': איורור, סעיף 72, נאמר: "אמצעים יעילים ונאותים יינקטו כדי להשיג ולקיים על-ידי מיחזור אוויר צח, איורור מספיק בכל חדר עבודה, וכדי ליטול, במידה שהדבר מעשי, נזקם של אדים, אבק וזוהמה אחרת העלולים להזיק לבריאותם ומתהווים תוך כדי תהליך או עבודה המבוצעים במפעל."

מטרת יום העיון

להעניק למשתתפים כלים בסיסיים לאיתור ולזיהוי סיכוני בטיחות ומיפגעים המחייבים נטרול או מניעה באמצעות מערכת איורור.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות, למהנדסים, לעובדי תחזוקה ולחברי ועדות בטיחות העוסקים בנושא.

נושאי הלימוד

- זיהוי והערכת מיפגעי בטיחות המחייבים שימוש במערכות איורור;
- יסודות תורת האיורור;
- פתרונות מעשיים בעזרת מערכות איורור.

יח. יום עיון בנושא בריאות וגיהות תעסוקתית

גיהות תעסוקתית היא מדע העוסק בהגנה על העובד, תוך פיקוח על סביבת עבודתו. הגורמים המסוכנים בהם עוסקת הגיהות סמויים לעיתים קרובות, וכגיעתם עלולה להתגלות לאחר תקופת זמן ממושכת מהחשיפה אליהם. כדי להתמודד בהצלחה עם הגורמים הסביבתיים המסוכנים המצויים בסביבת העבודה או נוצרים כתוצאה ממנה ולצמצם במידת האפשר את נוכחותם והשפעתם - חייבים להכיר את הסיכונים ולהעריך אותם.

מטרת יום העיון

להכיר את הסיכונים, השפעתם על הבריאות ואמצעי הבקרה הנדרשים, במטרה לפתח מודעות לסיכונים לבריאות בסביבת העבודה.

יום העיון מיועד

לנאמני בטיחות, חברי ועדות בטיחות, מנהלי עבודה ולעוסקים בבטיחות במפעלים ובמוסדות.

נושאי הלימוד

- רפואה תעסוקתית בישראל;
- ניטור סביבתי;
- השפעתם של חומרים על גוף האדם;
- היבטי בריאות וחוק בנושא רעש.

י.ט. יום עיון בנושא היבטי בטיחות ובריאות בצביעה תעשייתית

בתעשייה מקובלות כיום מספר שיטות צביעה המותאמות לדרישות הייצור, להיקפו או לסוג המוצרים.

לכל שיטה יתרונות מבחינת השקעות בצידוד, בתנאי עבודה ובעלויות צביעה. מאידך, לכל שיטה היבטים וההשלכות על הבריאות והבטיחות, לגבי העובדים והמפעל.

מטרת יום העיון

לפרט את היבטי הבטיחות וההשלכות לגבי בריאות העובד בצביעה.

יום העיון מיועד

למהנדסי ייצור ותחזוקה, מנהלי עבודה ולממונים על הבטיחות.

נושאי הלימוד

- סיכוני הבריאות והבטיחות
- שבצבעים ובמדללים;
- קריטריונים לבחירת פתרונות איורור;
- ציוד מגן אישי;
- שיטות צביעה - היבטי בטיחות;
- בקרה ופיקוח עצמי.

כ. יום עיון בנושא בטיחות בחשמל לנאמני בטיחות שאינם חשמלאים

מטרת יום העיון

להציג בפירוט את סיכוני החשמל והשפעתם על העובד.

יום העיון מיועד

לנאמני בטיחות ולחברי ועדות בטיחות.

נושאי הלימוד

- סיכוני חשמל והשפעתם על האדם;
- חוק החשמל - משמעותו,
- שנאי מבדל;
- בידוד כפול;
- היתרים ואיסורים;
- תפקידי מערכות הבטיחות בחשמל;
- נתיכים ומבטחים;
- מימסר פחת;
- הארקות;
- כלי חשמל מיטלטלים;
- תאונות חשמל ולקחן.

כא. יום עיון בנושא בטיחות בחשמל לעובדי תחזוקה שאינם חשמלאים

מטרת יום העיון

להקנות ידע בנושאי חשמל וסיכוני החשמל הקשורים בעבודות תחזוקה.

יום העיון מיועד

לעובדי תחזוקה.

נושאי הלימוד

- הקשר בין עובד התחזוקה לבין החשמלאי המוסמך;
- חוק החשמל - משמעותו, היתרים ואיסורים;
- תפקידי מערכות הבטיחות בחשמל;
- כלי חשמל מיטלטלים;
- תאונות חשמל ולקחן.

כב. יום עיון בנושא בטיחות אש לעובדי בתי-מלון

מטרת יום העיון

להקנות למשתתפים ידע לגבי סיכוני אש הקיימים בבתי המלון.

יום העיון מיועד

למנהלי תחזוקה, עובדי תחזוקה, קציני ביטחון וממונים על הבטיחות בבתי-מלון.

נושאי הלימוד

- מהות האש ומאפייני סיכוני האש בבתי-מלון;
- חוקי התכנון והבנייה הרלוונטיים;
- הכנת תוכנית בטיחות אש בבתי-מלון;
- הקשר בין בית המלון לתחנת הכיבוי.

פג. יום עיון בנושא בטיחות במערכות הידראוליות וכנאומטיות בתעשייה

מערכות פנאומטיות והידראוליות מתוחכמות הן כיום מערכות שכיחות בתהליכי הייצור המתקדמים. נושא הבטיחות במערכות כאלה הוא מרכיב מרכזי בפעולות תחזוקה של המערכות ובאמינות המיכון שהן משרתות ובהפעלתן. ב-2 המקרים תקינות המערכות ואמינותן הן בסיס לתהליכי ייצור בטוחים. התחזוקה של המערכות הללו היא הבסיס לכל תוצאה חיובית או שלילית שלהן, יותר מאשר במערכות אחרות.

מטרת יום העיון

להקנות למשתתפים ידע, לגבי סיכונים אפשריים בעבודה עם מערכות פנאומטיות והידראוליות.

שיטות הלימוד

הרצאות, דיונים, המחשה.

יום העיון מיועד

למהנדסים, הנדסאים, טכנאים וממונים על הבטיחות, העוסקים בתכנון ציוד הידראולי וכנאומטי ובתחזוקתו.

נושאי הלימוד

- פנאומטיקה ובטיחות בעבודה;
- היבטי בטיחות במערכות אלקטרו-פנאומטיות ואלקטרו-הידראוליות;
- תכנון בטיחותי במערכות תעשייה ורכב;
- תקנים ושיטות בחינה לאבטחת איכותו של המוצר.

כד. יום עיון בנושא ארגונומיה בתעשייה

הגברת השימוש במיכון ובאוטומציה בתעשייה הובילה למחשבה שמעמדו של האדם העובד במערכות הייצור ירד. אך המציאות הוכיחה את ההיפך: המכונות, וגם המשוכללות ביותר, תלויות בעצם במפעיל האנושי. בעקבות זאת נוצר צורך חיוני לתכנן את המכונות והציוד עם התאמה הדדית למערכת "אדם-מכונה".

במחקר וביישום נושאי ההתאמה בין העובד לתחנת עבודתו עוסקים רופאים, פיזיולוגיים, פסיכולוגיים, מהנדסי ייצור ורבים אחרים. לפני כ-25 שנה ניתן שם לתחום המדעי החדש הזה: "ארגונומיה".

לאחרונה גוברת ההכרה בחשיבות יישומם של כללים ארגונומיים בכל תחומי הפעילות התעשייתית, אך עדיין יש צורך בעשייה רבה יותר כדי להטמיע את המודעות לארגונומיה במפעלים.

מטרת יום העיון

להציג בפני המשתתפים את התועלת שניתן להשיג מיישום עקרונות הארגונומיה במקומות העבודה ולהתעמק בבעיות שבהן עוסק תחום המדע החדש הזה.

יום העיון מיועד

לחברי הנהלות, מהנדסים, טכנאים, הנדסאים ומנהלי עבודה.

שיטות הלימוד

הרצאות, דיונים, המחשה.

כה. יום עיון בנושא בטיחות בעיבוד שבבי

מכונות לעיבוד שבבי ותהליכי העיבוד השבבי הם מהשכיחים והנפוצים ביותר בייצור ובעיבוד מתכות וחומרים מוצקים אחרים (פלסטיק, עץ ועוד). הציוד והתהליכים נמצאים בשימוש נרחב גם בסדנאות שירות, סדנאות תחזוקה ובהכנת דגמים. בין המאפיינים של התהליך ופעולת הציוד משולבות תנועות מכניות רבות, מגוונות ועתירות אנרגיה, תנועות של כלים חדים ומשוננים, העפת שבבים חדים ולוהטים ועוד. כל אלה חושפים את העובדים ואת סביבת העבודה למיגוון רחב של סיכונים. הכרת הסיכונים, הדרכים למניעתם וכללי הבטיחות הנכונים בעבודה ימנעו תאונות שמקורן בסיכונים הללו.

מטרת יום העיון

זיהוי סוגי הסיכונים בתהליכי העיבוד השבבי, דרכים ואמצעים למניעתם והקניית כללי הבטיחות הנכונים לעבודה בטוחה.

שיטת הלימוד

הרצאות, ניתוח אירועים, דיון פתוח.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה, מנהלי עבודה ומנהלי תחזוקה.

נושאי הלימוד

- תמצית עקרונות תורת השיבוב;
- היבטי בטיחות בתהליכי העיבוד השבבי;
- דרישות החוק לבטיחות במכונות לעיבוד שבבי;
- זיהוי וניתוח הסיכונים בתהליכי עיבוד שבבי שונים (חריטה, כרסום, השחזה, קידוח, ניסור, CNC).

כ.יום עיון בנושא בטיחות בתחזוקה ובתפעול דודי קיטור

”כלי לחץ” מוגדר ככלי, מיכל, מיתקן או מנגנון הכוללים חלל סגור, שבו נמצא חומר כלשהו תחת לחץ. בין כלי הלחץ האלה כלולים: דודי קיטור, מיכלי אוויר או גזים, משהצים המופעלים בקיטור, סירי לחץ וכו’.

טיפול בכלים אלה כרוך בסכנות רבות ושונות שהעיקריות ביניהן: התפוצצות, לחץ יתר, חימום יתר, התפוצצות גזים, מים בצינורות, פריצת קיטור ותפעול לא נכון.

תוצאות התאונות עם כלי לחץ הן על פי רוב חמורות מאוד - מוות, פציעה קשה או נכות כתוצאה מכוויות. הכרת הסיכונים ושמירה על כללי הבטיחות הנכונים ודרכי טיפול נכונות של המפעילים ימנעו תאונות כאלה.

מטרת יום העיון

להקנות ידע בנוגע לסכנות ולטיפול נכון בכלי לחץ כדי למנוע תאונות עבודה.

שיטות הלימוד

הרצאות, דיונים.

יום העיון מיועד

לעובדי תחזוקה ולמפעילי דודי קיטור.

נושאי הלימוד

- חוקים ותקנות בתיפעול דודי קיטור;
- תפעול ותחזוקה של כלי לחץ;
- בדיקת מיכלי לחץ וכלי לחץ;
- תכנון ובנייה של כלי לחץ;
- ייצור וחידוש של כלי לחץ.
- תאונות עבודה - לקחים ומסקנות.

מז. יום עיון בנושא בטיחות בריתוך אוטוגני ובקשת חשמלית

מטרת יום העיון

להקנות ידע בנושא הריתוך האוטוגני ועבודה נכונה, כדי למנוע תאונות עבודה ומחלות מקצוע הקשורות בעבודת הריתוך.

שיטת הלימוד

הרצאות, דיון, סרטים.

יום העיון מיועד

לרתכים

נושאי הלימוד

- סיכוני חשמל אופייניים בריתוך בקשת חשמלית:
 - תיאור מערכת ריתוך.
 - חיבור השנאי או הגנרטור.
 - הארקת השנאי או הגנרטור.
 - סכנת התחשמלות בעבודה עם שנאי במתח של 90 וולט.
- גזים מסוכנים המתהווים בריתוך חשמל.
 - מיתקני איוורור ושואבי אויר בעבודת ריתוך חשמלי.
 - סיכוני קרינה בעבודת ריתוך חשמלי.
- תכונות הגזים המשמשים בריתוך אוטוגני;
- סיכונים אופייניים של גזים אצילים המשמשים בריתוך;
- גלילי גזים - אחסון, טלטול, שימוש נכון;
- אביזרים לריתוך אוטוגני;
- רתיעת להבה ומניעתה;
- ציוד מגן אישי;
- סיכוני הצתה והתפוצצויות בעבודות ריתוך ומניעתם.

כח. יום עיון בנושא בטיחות לעובדים במכונות השחזה

מטרת יום העיון

להקנות למשתתפים ידע לגבי הסיכונים הקיימים במכונות השחזה, שימוש וטיפול נכונים בציוד, כדי למנוע תאונות עבודה.

יום העיון מיועד

לעובדים עם מכונות השחזה

שיטת הלימוד

הרצאות, הדגמות, דיונים, סרטים.

נושאי הלימוד

- אבני השחזה: תיאור, תכונות והתאמה לעבודה;
- סיכונים בעיבוד;
- מגינים למכונות השחזה;
- סיכוני חשמל;
- הגנת עיניים;
- סרטים ותצוגות ציוד.

כט. יום עיון בנושא אמצעים ודרכים למניעת שריפות ממקור חשמלי

קצר חשמלי הוא אחד הגורמים העיקריים לשריפות, המובילות לנזק רב לרכוש ובמקרים רבים הן גובות גם חיי אדם. נקיטת אמצעי זהירות ובדיקות שיגרתיות של רשת החשמל יכולות למנוע נזקים כאלה.

מטרת יום העיון

להציג בפני המשתתפים את חומרת בעיית השריפות ממקור חשמלי ולהדריך אותם בנקיטת צעדים למניעתן.

יום העיון מיועד

לחברי הנהלת מפעלים ומוסדות, לממונים על הבטיחות, למהנדסים, להנדסאים, לטכנאים, לחברי ועדות בטיחות ולפעילים בנושאי בטיחות.

שיטות הלימוד

הרצאות, דיון, סרטים.

נושאי הלימוד

- תקלות חשמל כגורמי שריפה;
- תכנון מערכות למניעת שריפות;
- אמצעי הימלטות;
- מכשירים לגילוי שריפות ולמניעתן;
- תצוגה של ציוד ובקרה והסברים.

ל. יום עיון בנושא בטיחות לעובדי מטבח

מטרת יום העיון

להקנות ידע בנושאי בטיחות בעבודות המטבח.

יום העיון מיועד

לעובדי מטבחים בבתי מלון ובמוסדות.

שיטת הלימוד

הרצאות, דיונים, סרטים.

נושאי הלימוד

- בטיחות בשימוש במכונות מטבח;
- טלטול ועירום חומרים;
- תנאים סביבתיים, חום, איורור;
- בטיחות בשימוש בתנורי גז;
- סיכוני חשמל ומניעתם.

לא. יום עיון בנושא בטיחות לעובדי תחזוקה בבתי-ספר

על עובדי התחזוקה בבתי הספר מוטלת אחריות גדולה. הם מטפלים באופן שיגרת בבעיות - קטנות וגדולות - אשר עלולות להוות גורם לתאונות קשות. יום העיון נועד ללמד ולהדריך את עובדי התחזוקה מהם מוקדי הסיכון בבתי הספר ואיך לסלק מיפגעים כדי למנוע תאונות.

מטרת יום העיון

להקנות ידע על מוקדי הסיכון בבתי הספר כדי לבצע פעולות למניעתם.

יום העיון מיועד

לעובדי תחזוקה בבתי ספר.

שיטת הלימוד

הרצאות, דיונים, סרטים.

נושאי הלימוד

- יסודות תורת הבטיחות;
- בטיחות בעבודה יומיומית של עובד התחזוקה: חשמל; אינסטלציה; ביוב;
- חומרים מסוכנים;
- איתור מיפגעי בטיחות בבתי ספר.

לב. יום עיון בנושא השפעת האקלים על בריאותו של העובד

האקלים הוא אחד הגורמים הסביבתיים המשפיעים מאוד על התנהגות העובדים במקום העבודה. במקומות עבודה רבים, שבהם שוררות רמות קיצוניות של חום, קור ולחות, מהווים התנאים הסביבתיים מרכיב משמעותי בהתרחשות תאונות עבודה ובמחלות.

מטרת יום העיון

יום העיון מיועד להקנות ידע בדבר השפעת האקלים על בריאותו של העובד, בזמן עבודתו, בתנאים רגילים ויוצאי דופן, ללמד מהם תנאי האקלים הרצויים במקומות העבודה השונים ולהגביר את המודעות לדרכים לביטול ומיתון השפעתו השלילית של האקלים על העובד.

יום העיון מיועד

להנהלות מפעלים, לממונים על הבטיחות, לנאמני בטיחות, לעובדים בתעשייה, בחקלאות ובבניין.

שיטות הלימוד

הרצאות, דיונים, סרטים.

נושאי הלימוד

- איכות האוויר וכמותו לפי תקנים והמלצות מדעיות;
- האקלים כגורם בעל חשיבות בסביבת העבודה של האדם;
- היבטים רפואיים-תעסוקתיים;
- היבטים הנדסיים;
- סרט בנושא ודיון בהשתתפות מומחים.

לג. יום עיון בנושא בטיחות בתפעול מחסנים

הצורך בהכשרת עובדי מחסן מיומנים בעלי רמה מקצועית נאותה גובר כיום, בעקבות הגידול בהיקף המחסנים ובמיגוון הפריטים המאוחסנים בהם - במגמה לסייע להנהלות המפעלים לתפעל את המחסנים בצורה בטוחה ויעילה. תקנות ארגון הפיקוח על העבודה קובעות ש"המחזיק במקום עבודה ידריך את העובדים...בעניין ההיבטים הקשורים בהגנה מפני סיכונים"...

מטרת יום העיון

להגביר את המודעות בקרב עובדי מחסנים ולהקנות להם ידע בתחום הבטיחות, תוך התנסות והדרכה באמצעות מחשב.

יום העיון מיועד

למנהלי מחסנים, מחסנאים ראשיים, נאמני בטיחות ועובדי מחסנים במפעלים ובמוסדות.

נושאי הלימוד

- היבטי בטיחות בתפעול מחסן;
- אחסון, טלטול ושינוע במחסנים;
- בטיחות אש והצלה במחסנים;
- סרטים בנושאי בטיחות.
- התמודדות (אישית) באמצעות מחשב, עם אירועים מסביבת עבודתו של המשתלם;

לד. יום עיון בנושא מיתקני ואביזרי הרמה

בסעיפים 72, 80 בפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), נקבע:
(72) "אין להשתמש בשרשרת, מחבר או באביזרי הרמה, אלא אם הם ממבנה טוב, מחומר בריא, מחוזק מספיק וללא פגם גלוי". והם צריכים להיבדק ביסודיות ע"י בודק מוסמך לפחות אחת ל-6 חודשים וכו'.
(80) "מכונת הרמה על כל חלקיה תהיה ממבנה טוב, מחומר בריא, מחוזק מספיק וללא פגם גלוי, ותקויים כראוי". והם ייבדקו ביסודיות על ידי בודק מוסמך לפחות אחת ל-14 חודשים.

יום העיון יעסוק במיתקני הרמה ואביזרי הרמה לסוגיהם, השימוש בטוח בהם והכרת מיגבלות השימוש והתנאים לפסילה.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות, אנשי בטיחות, עגורנאים, אתתים ומנהלי תחזוקה.

נושאי הלימוד

- הכרת מיתקנים ואביזרי הרמה נפוצים ובטיחות הפעלתם;
- חוקים ותקנות בבטיחות הנוגעים למיתקני הרמה נפוצים.

לה. יום עיון בנושא בטיחות השימוש במיכשור מעבדתי

השימוש במיכשור מעבדתי במעבדות הכימיות, הפיזיקליות, הביולוגיות והרפואיות גדל, אך היבטי הבטיחות בנושא זרים עדיין למרבית עובדי המעבדות. מצב זה טומן בחובו סכנות. יום העיון נועד להשלים את החסר בנושא.

יום העיון מיועד

לנאמני בטיחות, לבורנטים במעבדות כימיות, ביולוגיות, מחקר, בתי-חולים ובתי-ספר, לממונים על הבטיחות, למנהלים ולמהנדסים ממפעלים וממוסדות שיש בהם מעבדות.

נושאי הלימוד

- בטיחות במבנה ובשימוש במינדפים;
- מיכשור מעבדתי;
- זכוכית מעבדתית;
- מיתקני עיקור וחיתוי;
- ציוד רדיואקטיבי.

לו. יום עיון בנושא בטיחות במערכות ביוב

עובדים במערכות ביוב ובמכוני שאיבה חשופים לסיכוני בטיחות ולמיפגעים רבים. חשוב שהם יעודכנו במידע חדש בתחום הבטיחות וירעננו את הידע הקיים אצלם. יום העיון יוקדש לחידושים בנושא ולרענון בנושאים רלוונטיים.

יום העיון מיועד

לנאמני בטיחות, לעובדים במערכות ביוב ומכוני שאיבה ולבעלי תפקידים אחרים מתחום מערך הבטיחות במפעלים.

נושאי הלימוד

- חוקים ותקנות העוסקים בעבודות ביוב;
- אחריות פלילית ואזרחית;
- ציוד ואביזרים לעבודות ביוב;
- היבטי בריאות וארגונומיה;
- שיטות חדשניות לדיפון תעלות וחפירות.

לז. יום עיון לרענון נושאי בטיחות לממונים על פיצוצים ולעוסקים בחומרי נפץ

בשיתוף עם אגף הפיקוח על העבודה, במשרד התמ"ת

מטרות יום העיון

- לעדכן ולרענן את הידע בחוקים ובתקנות חדשים.
- לידע את המפוצץ בדבר הסיכונים בעבודתו.

יום העיון מיועד

לממונים על פיצוצים ולעוסקים בחומרי נפץ.

נושאי הלימוד

בכל שנה נבחרת תכנית לימודים המתפרסמת בקרב המפוצצים;

ההשתתפות ביום העיון מזכה בהארכת תוקפה של תעודת ממונה על פיצוצים, בנוסף לביצוע בדיקות רפואיות לחומרי נפץ.

מפוצץ שהוא גם ממונה על הבטיחות בעבודה - יקבל אישור ליום כשירות

לח. יום עיון בנושא חידושים בבטיחות באתרי בנייה ובנייה הנדסית

בשיתוף עם אגף הפיקוח על העבודה, במשרד התמ"ת

מטרת יום העיון

לסייע למנהלי העבודה באתרים במילוי תפקידיהם בתחום הבטיחות.

יום העיון מיועד

למנהלי עבודה בבנייה ובבנייה הנדסית הרשומים באגף הפיקוח על העבודה במשרד התמ"ת.

נושאי הלימוד

- שינויים בתקנות הבטיחות בעבודה
- אחריות באתרי בנייה;
- (עבודות בנייה);
- בטיחות בעבודת קונסטרוקציה
- פיגומים;
- ממתכת;
- חידושים בתקנות הסמכת עגורנאים;
- ניתוח תאונות ודיון.

למשתתפים ביום העיון, הזכאים לכך, יונפק אישור חתום מטעם אגף הפיקוח על העבודה.

לט. יום עיון בנושא בטיחות בעבודה בגורמים ביולוגיים - סיכונים ומניעה

מטרת יום העיון

להכיר את הסיכונים הביולוגיים והדרכים לניטורם.

יום העיון מיועד

לעובדים במעבדות, בבתי-חולים ובקופות החולים, אחיות, עובדי בנק הדם, מעבדות מחקר וביוטכנולוגיה.

נושאי הלימוד

- היסטוריה וסטיסטיקות של הידבקות במעבדות;
- סיכונים בעבודה עם דם ומוצרי; נהלי עבודה וכללי בטיחות ייחודיים;
- דרכי הדבקה במעבדות;
- ציוד מגן ומינדפים ביולוגיים - תיפעול, בדיקה ואישורים;
- אירוסולים מידבקים;
- רמות בטיחות של מעבדות (4-4);
- חיות מעבדה והדבקות;
- סילוק פסולת ביולוגית, חיטוי ועיקור;
- נגיפים מסרטנים;
- טיפול בתקריות וחיסולן;
- נגיפים איטיים (כולל לא קובנציונליים);
- הערכת סיכונים.

מ. יום עיון בנושא היבטי בטיחות וגיחות בעבודה מול מירקע

מטרת יום העיון

להצביע על סיכוני הבטיחות והגיחות הקיימים בעבודה מול מירקע, לאתר את המיפגעים האופייניים ולהציע דרכים לניטרולם.

יום העיון מיועד

לעובדים שתחנת העבודה שלהם כוללת מחשב, לבעלי תפקידים במערך הארגוני-בטיחות ולאחרים העוסקים בתכנון ובעיצוב תחנות עבודה.

נושאי הלימוד

- סיכוני קרינה;
- ארגונומיה והתאמת העבודה לעובד;
- היבטי בריאות.

מא. יום עיון בנושא עבודה בגובה

יום העיון מיועד

לעובדים הנדרשים לבצע עבודות בגובה.

נושאי הלימוד

- חוקים, תקנות ותקנים;
- ריתמות;
- במות נידות;
- פיגומים.
- סולמות;

מב. יום עיון בנושא שינה, עייפות ומעורבות בתאונות עבודה

בשיתוף המכון הארצי לבריאות תעסוקתית וסביבתית.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחת בעבודה ולנאמני בטיחות.

נושאי הלימוד

- הפרעות שינה - אבחון וטיפול;
- שחיקה נפשית והפרעות שינה;
- ישנוניות יתר ביום ומעורבות
- עבודה במשמרות, ישנוניות ותפקוד;
- בתאונות עבודה ותאונות דרכים;
- היגינה של השינה.

מג. יום עיון בנושא חשיבה בטיחותית

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה ולנאמני בטיחות.

נושאי הלימוד

- תפיסה חדשנית של מעורבות העובד המיומן והמקצועי בתאונות עבודה;
- היסוד החשיבתי-תנועתי בהתנהגות העובד;
- "נורמת הבטיחות" כתרבות מפעלית;
- תקשורת והסמלה בפיתוח תהליכי חשיבה והרוויית הבטיחות;
- ניתוח ארועים ודוגמאות מעולם העבודה.

מד. יום עיון בנושא טיפול וסילוק פסולת חומ"ס

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה ולנאמני בטיחות.

נושאי הלימוד

- מבוא;
- הגדרת פסולת חומ"ס;
- טיפולים להסרת הסיכון/הרעילות;
- טיפולים לכליאת הפסולת;
- יתרונות וחסרונות של השיטה;
- האתר הארצי לפסולת מסוכנת ברמת חובב.

מה. יום עיון בנושא תאורה נכונה

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה ולנאמני בטיחות.

נושאי הלימוד

- גופי תאורה.
- חקיקה ותקינה ישראלית ובינלאומית.
- היבטים בתכנון.

מו. יום עיון בנושא התנסות בכיתה רעש

מקום ההתכנסות: מגדלי הים התיכון, בת-ים

יום העיון מיועד

לעובדים במפעלים ובארגונים.

נושאי הלימוד

- סקירה תיאורטית;
- מערכת השמע;
- השפעת הרעש על מערכת השמע;
- סוגי ציוד מגן אישי ומנגנוני פעולתם;
- פגיעה במערכת השמע והשפעתה על חיי העבודה של הנפגע;
- שיטות לבליעת רעש ולהנחתתו;
- עבודה עם אוויר דחוס.

מספר המקומות מוגבל ל- 30 משתתפים

מז. יום עיון בנושא סיכוני קרינה - מייננת, לא מייננת ולייזר

מטרת יום העיון

להציג בפני המשתתפים מושגים בסיסיים בנושאי קרינה ועקרונות ההגנה.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- ספקטרום הקרינה האלקטרומגנטית ותכונותיה;
- מנגנוני אינטראקציה בין קרינה אלקטרומגנטית וגוף האדם;
- קריטריון לקרינה מייננת ולא מייננת;
- סיכוני הקרינה הלא מייננת, רמות חשיפה מותרות ואמצעי הגנה;
- קרינת הלייזר - סיכונים, רמות חשיפה ואמצעי הגנה.

מח.יום עיון בנושא דרישות המשרד לאיכות הסביבה ממפעלים

מטרת יום העיון

להצביע ולהציג את דרישות המשרד לאיכות הסביבה מהמפעלים בתחומי איכות הסביבה.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- חשיבות הנושא, תפקידי המשרד לאיכות הסביבה;
- מניעת זיהום אוויר וריחות;
- מניעת זיהום מים וקרקע;
- הטיפול בחומרים מסוכנים;
- חוק רישוי עסקים;
- מניעת מיפגעי רעש;
- דיון.

מט.יום עיון בנושא עקרונות ליישום גיליונות בטיחות במפעל

מטרת יום העיון

להדריך את המשתתפים בדרכים לשילוב גיליונות הבטיחות בעבודה, באופן שיהיה ברור ומוכן לכל העובדים.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- התקנה העוסקת בגיליונות בטיחות;
- כרטסת חומרים מסוכנים - פיקוד העורף;
- בניית דפי מידע לעובדים על בסיס גיליונות הבטיחות;
- החקיקה בעולם;
- פרויקט בינלאומי של גיליונות עבודה של OSH;
- השימוש באינטרנט.

ג. יום עיון בנושא שילוב שיקולי בטיחות בתכנון מחסנים

מטרת יום העיון

ללמד עקרונות בסיסיים בתכנון מחסן בטיחותי.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- עקרונות תכנון מחסנים;
- תאונות עבודה אופייניות במחסנים;
- הצגה וניתוח אירועי תאונות במחסנים.
- הכנת תוכנית בטיחות למחסן

נא. יום עיון בנושא שילוב בטיחות וגיהות הנובעים מחוק השמל

מטרת יום העיון

להצביע על היבטי בטיחות וגיהות הנובעים מחוק השמל.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- הארקות ואמצעי הגנה בפני חישמול במתח נמוך ובמתח גבוה;
- לוחות חשמל, העמסה, הגנה של מוליכים מבודדים וכבלים במתח נמוך;
- בטיחות בעבודה (חשמל) ועבודה במיתקני חשמל חיים;
- גנרטורים ומערכות אל-פסק סטטיות;
- גיהות בחשמל.

נב. יום עיון בנושא הכרת שיטת "ניתוח סיכונים" (HAZOP)

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- הכרת השיטות לניתוח כשלים ותהליכים;
- יסודות שיטת HAZOP;
- עקרונות להפעלת צוות HAZOP;
- הפקת לקחים ומסקנות מעבודת הצוות;
- תרגול בצוותים.

נג. יום עיון בנושא הכרת ציוד מגן אישי - עקרונות להתאמה ולבחירה

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- סוגי ציוד מגן אישי וכללי;
- טכניקות לבחירת ציוד מגן אישי באמצעות:
 - ניתוח בטיחותי של העיסוק
 - גיליונות סיכונים
 - חוקים ותקנות.

נד. יום עיון בנושא ביטוח נפגעי תאונות עבודה

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- תאונות עבודה;
- מחלות מקצוע;
- קביעת דרגת נכות בוועדות רפואיות (כולל החמרת מצב);
- חידושים בחקיקה;
- טיפול רפואי, דמי פגיעה, תנאי זכאות לגימלת נכות;
- דיון עם המשתתפים.

נה. יום עיון בנושא היערכות המפעל למצבי חירום בתקריות חומ"ס

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- ביצוע הערכת סיכונים;
- בניית תרחישים;
- הקמה והכשרת צוות חירום;
- ארגון ציוד מתאים;
- קשר עם הרשויות.

נו. יום עיון בנושא היבטי סביבה, בטיחות וגיהות בטיכול בשפכי תעשייה

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- חשיבות הנושא ב-3 היבטים: בטיחות, גיהות ואיכות הסביבה; שפכים;
- דרישות החוק;
- עקרונות ומדדי איכות בטיפול בשפכים;
- טיפול בשפכים תעשייתיים - דוגמאות למיתקני טיפול-קדם;
- סיכונים סביבתיים וסיכונים בטיחות וגיהות בטיפול בשפכים. תיאור תאונות בארץ ובעולם;
- PPP - מניעת זיהום משתלמת: מיחזור, שימוש חוזר במים, שימוש בתוצרים (בוצה, קולחים). דוגמאות מהארץ והעולם.

נז. יום עיון בנושא בטיחות בעבודה עם מכונות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- סוגי מכונות ועקרונות המיגון;
- תהליך זיהוי סיכונים במכונה;
- ארגון תחנת עבודה;
- חוקים, תקנות ותקנים.

נח. יום עיון בנושא מודל לקידום הבריאות והבטיחות במפעל

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- הצגת המודל;
- יישום המודל במקומות עבודה שונים;
- תוכנית התערבות להגברת אחוז המשתמשים במגיני אוזניים מבין העובדים החשופים לרעש;
- תוכנית התערבות בנושא הנדסת אנוש ובריאות הגב במקום העבודה.

נט. יום עיון בנושא בטיחות בחקלאות - עבודה בגובה

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- עדכונים בתחיקה;
- אמצעים לעבודה בגובה;
- כלים ממוכנים;
- תאונות ולקחן.

ס. יום עיון בנושא רפואה תעסוקתית

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- מבוא לרפואה תעסוקתית;
- הקשר בין המרפאות התעסוקתיות למפעלים (תיאום ציפיות ודרכי עבודה);
- מחלות ריאה, מחלות עור וכאבי גב תחתון על רקע תעסוקתי;
- היבטים רפואיים תעסוקתיים של מחלות מקצוע ותאונות עבודה;
- חזרה לעבודה לאחר אירוע לב.

סא. יום עיון בנושא היבטים משפטיים בעבודת הממונה - הזכות לאי-הפללה עצמית

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- חובת הדיווח של הממונה והזכות לאי-הפללה עצמית;
- ההבדל בין זכות השתיקה, הזכות לאי-הפללה עצמית ודיני החסיונות;
- תפקודו של הממונה לאור ההתפתחויות האחרונות בפסיקה;
- פרויקט המדריך המשפטי הממוחשב ליישום הוראות דיני הבטיחות והגיהות בארגונים.

סב. יום עיון בנושא היבטים ארגונומיים בשיפור סביבת העובד

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים התחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- הנדסת אנוש;
- הערכת גורמי סיכון להתפתחות עומסים גופניים (Risk Assessment);
- ניתוח תפקידים עפ"י חשיבות, שכיחות וסדר פעולות (Task Analysis);
- היבטים ארגונומיים בעבודה משרדית מול מחשב;
- היבטים ארגונומיים בתעשייה;
- עקרונות ביו-מכניים לתכנון עמדות עבודה ומוצרים;
- עיצוב ארגונומי של סביבת עבודה המשנית (Work place Design);
- סקר סיכונים ארגונומי במפעל;
- הכרת אביזרים ארגונומיים לשיפור סביבת העבודה.

סג. יום עיון בנושא חידושים ועדכונים בבטיחות אש

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים התחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- עדכונים בתקינה הישראלית;
- עדכונים בתקינה האמריקאית NFPA;
- היערכות להתראה מוקדמת מאד.

סד. יום עיון בנושא תפיסת תרבות הבטיחות בארגון והקניית כלים לשינוי תרבותי בארגון

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים התחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- תהליכי למידה, עיצוב התנהגות ורכישת הרגלים ככלי להבנת תפיסת הבטיחות בארגון;
- דרכים לרתימת הארגון למחויבות לבטיחות;
- סגנון התמודדות אישי בניהול הבטיחות בארגון;
- צעדים לשינוי תרבות הבטיחות בארגון.

סה. יום עיון בנושא מבוא ליישום ב.מ.ה. (בטיחות מבוססת התנהגות) למניעת תאונות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים התחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- עקרונות השיטה: סקירת יישומים
- בארגונים שונים (דו-פונט ועוד...);
- זיהוי הבדלים בין בטיחות "קונבנציו-נאלית" לתוכנית מבוססת התנהגות;
- מתי ניתן ליישם תוכנית ב.מ.ה. בארגון;
- זיהוי התנהגויות בטוחות ולא בטוחות;
- זיהוי "פעולות נעלמות" וטיפול בסימפטום;
- "חניכה" לעומת "ענישה";
- הקניית כלים למערכת דיווח תצפיות בטיחות.

סו. יום עיון בנושא התמודדות עם "לחצים בעבודה"

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים התחום הבטיחות.

נושאי הלימוד

- לחץ נפשי בעבודה והגורם האנושי בתאונות;
- הלחצים שאיתם מתמודד הממונה / הנאמן / העובד;
- למידה ותרגול של שיטות להרפיה והירגעות להפחתת לחץ;
- איתור כלים אישיים להתמודדות עם מצבי לחץ נפשי בעבודה;
- דרכים לוויסות לחצים.

סז. יום עיון לאחראי בטיחות שינוע חומ"ס

מטרת יום העיון

שיפור ידיעותיו של בעל תפקיד "אחראי על בטיחות שינוע חומ"ס" בתחומי העיסוק הנוגעים לתפקידו.

יום העיון מיועד

לכוגרי קורס אחראי בטיחות שינוע חומ"ס.

נושאי הלימוד

- עדכונים בחקיקה;
- קשירת מיטענים;
- אחריות משפטית;
- נהלים והנחיות;
- נושאים נוספים (לפי הצורך).

סח. יום עיון בנושא היבטים משפטיים בניהול סיכונים

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- משפט פלילי - מושגי יסוד;
- עבירות פליליות הקשורות לתחום הבטיחות בעבודה;
- תיאור שלב החקירה הפלילית והשפעותיה על מנהלי המפעל ועובדיו;
- החמרת החוק והפסיקה בתחום הפלילי, שחלה בשנים האחרונות לגבי עבירות בטיחות בעבודה;
- התמודדות עם הסיכונים הפליליים בתחום הבטיחות בעבודה - מיפוי הסיכונים וצמצום החשיפה.

סט. יום עיון בנושא דרכים להשפעה על קידום הבטיחות בארגון

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- אקלים הבטיחות והשפעתו בפועל;
- כיצד ניתן לחדש ולרענן מסרים בתחום הבטיחות;
- תכנון הצעד הראשון להגברת המחויבות הפנימית לבטיחות;
- תרגול שיטות למתן משוב בטיחות מוצלח לעובד (חונכות).

ע. יום עיון בנושא הדגשים בניהול הבטיחות בחשמל

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- הדגשים למעקב אחר מערכת החשמל במפעל/בארגון;
- בדיקות תקופתיות, למערכת החשמל במפעלים (בדיקות תרמוגרפיות, בדיקות תקינות הארקה על פי תקנה 78 (ב') ועוד);
- חוקי החשמל בהיבט הבטיחות;
- סוגי רישיונות החשמל והתנאים לקבלתם;
- ריכוז אמצעי ההגנה מפני התחשמלות ועקרון פעולתם (הארקה, משגוחן ומימסר פחת);
- מכשירי מדידה מקובלים בשימוש בודקים מוסמכים.

עא. יום עיון בנושא יחסי גומלין בין בטיחות לאיכות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד:

- בטיחות ואיכות כגורמים עסקיים ותחרותיים;
- יחסי הגומלין בין בטיחות לאיכות;
- שיטות מחקר וניתוח - מושגי יסוד, מודלים קיימים, ניתוח תוצאות;
- תירגול (מילוי שאלונים וניתוחם).

עב. יום עיון בנושא מדידה ושיפור אקלים הבטיחות בארגון

(עפ"י מחקרים של מרכז המחקר לבטיחות בעבודה והנדסת אנוש, הטכניון)

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד:

- אקלים ארגוני ואקלים בטיחות;
- עקרונות וכלים של מדידת אקלים בטיחות;
- פרויקט התערבות ארגונית לשיפור אקלים;
- שילוב של אקלים בטיחות וניהול איכות.

עג. יום עיון בנושא 'יצירתיות וחדשנות בניהול הבטיחות במפעל

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד:

- עקרונות החשיבה היצירתית בפתרון בעיות;
- דפוסי חשיבה ויצירתיות;
- שיטות להפקת רעיונות;
- מנעולים ומפתחות לשיפור החשיבה;
- שרשרת היוזמות - תנאים ליצירתיות בארגון;
- "רב-רעיון" = מנגנונים לעידוד החדשנות בארגון.

עד. יום עיון בנושא ניהול איכות הסביבה - השלכות על נושאי בטיחות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד:

- התפתחות נושאי איכות הסביבה:
- הקמתו של UNEP - הארגון של האו"ם להגנה על הסביבה;
- עקרונות איכות הסביבה במפעל (מערכת סגורה ככל האפשר, שאינה פוגעת / משפיעה על הסביבה);
- "אמנת מונטריאול" להגנת שיכבת האוזון סביב כדור הארץ. שיכבת האוזון - כיצד היא נוצרת, פועלת, נהרסת וכיצד שומרים עליה;
- "אמנת קיוטו" למניעת היווצרות אפקט חממה סביב כדור הארץ. שיכבת החממה - כיצד היא נוצרת, פועלת וכיצד מקטינים אותה;
- הדמיון והקשר בין תקן הבטיחות ISO 18001 לבין התקן לאיכות הסביבה ISO 14001;
- הצעות ליישום במפעל. רעיונות ו"טיפים" לטיפול בחומרים מסוכנים ופסולת מסוכנת.

עה. יום עיון בנושא מערכות לניהול הבטיחות והבריאות בארגון - מארזי הדרכה

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה ממפעלים שקיבלו או אמורים לקבל הסמכה לתקן 18001 או למנחה OSH-2001 ILO.

נושאי הלימוד:

- עריכת מסמך מדיניות ניהול בטיחות ובריאות בתעסוקה;
- כתיבת נהלים לניהול בטיחות ובריאות בתעסוקה;
- ביצוע הערכת סיכונים בתחום בטיחות ובריאות;
- ביצוע מבדקים בתחום בטיחות ניתוח תחנות עבודה (JSA);
- הצגת 5 מארזי הדרכה שהוכנו ע"י המוסד לבטיחות ולגיהות במימון 'הפעולה המונעת'. (המארזים אמורים לשמש ככלי עזר להטמעת נושאי המארזים במפעל).

עו. יום עיון בנושא הגורם האנושי בעבודה

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד:

- התמודדות במצבי לחץ ומנגנוני הגנה;
- קבלת החלטות בתנאי אי ודאות;
- הקשרים החברתיים והשפעתם על קבלת החלטות;
- הנדסת אנוש - מימשק אדם מכונה;
- הקשר בין הגוף והנפש.

עז. יום עיון בנושא מודל של הצלחה לבנייה וניהול של מחסן חומ"ס

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי לימוד עיקריים:

- חוקים, תקנות ותקנים לבניית מחסן חומ"ס ואחסון חומ"ס;
- שילוב שיקולי בטיחות בתכנון מחסן חומ"ס;
- סיור מודרך במחסן.

עח. יום עיון בנושא עבודת הבודק המוסמך

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- פיענוח תסקירי בדיקות;
- דרכי פעולה בעקבות דוח הבודק
- היכרות עם עבודת הבודק המוסמך;
- מתן כלים לגבי:
 - מה מצפים מהבדיקה
 - ביקורת על עבודת הבודק (האם מבצע את כל המהלכים הדרושים).

עט. יום עיון בנושא אסטרטגיה של הערכת חשיפה במקומות עבודה

(מבוסס על טיוטת תקן בנושא).

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- מבנה התקן;
- היערכות מקום העבודה והגורמים המקצועיים;
- יישום האסטרטגיה.

פ. יום עיון בנושא היבטים משפטיים בעבודת הממונה על הבטיחות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- המשפט הפלילי והמשפט האזרחי;
- חקירה פלילית וחקירת עומק - מטרות, שיטות, הרצוי והמצוי;
- היסוד הנפשי בעבודה - פזיזות ורשלנות.

פא. יום עיון בנושא עבודה עם קבלנים

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- הגדרות: מזמין העבודה / מבצע הבנייה / קבלן ראשי וחשיבות ההגדרות;
- מתי חייבים לדרוש מהקבלן למנות מנהל עבודה;
- הסדרי הבטיחות הנדרשים בהכנסת קבלן לעבודה;
- "עשה ואל תעשה" בעבודה מול קבלנים או: איך להזמין קבלן עבודה ולצאת מזה בשלום.

פב. יום עיון בנושא איכות סביבה תוך מבנית Indoor Environmental Quality - IEQ

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- איכות האוויר;
- תנאים אקלימיים סביבתיים;
- מכשירי מדידה לבדיקת האיכות;
- עקרונות לביצוע סקר גיהות.

פג. יום עיון בנושא אכיפה ידידותית של תקנות בטיחות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- רקע: תכונות בסיסיות בקבלת החלטות;
- רציונאל האכיפה הידידותית / אכיפה ידידותית ממוקדת;
- עקרונות אכיפה הדדית בסביבות עם "נראות" (Visual) נמוכה;
- תוכנית עבודה מומלצת ליישום אכיפה ידידותית במפעל/ארגון;
- עקרונות לזיהוי סיכונים בעמדות העבודה על פי שיטות JSA ו-SAATY;
- תוצאות מסביבות עבודה שונות בהן מתקיים הפרויקט;
- התנסות מעשית: הגדרת עמדות עבודה במפעל המתאימות לאכיפה ידידותית.

פד. יום עיון בנושא הכנת "גיליונות סיכונים" לעובדים

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- הגדרת בעל מקצוע;
- סיכוני תאונות ודרכי מניעתם;
- סיכונים פיזיקליים, כימיים וביולוגיים;
- סיכונים ארגונומיים, פסיכולוגיים וחברתיים;
- התאמת אמצעי המניעה וציוד המגן לסיכונים העיקריים;
- אופן הכנת גיליון הסיכונים (תרגיל מונחה).

פה. יום עיון בנושא היבטים ארגונומיים לשיפור הבטיחות במפעל

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה.

נושאי הלימוד

- מבוא לארגונומיה;
- משמעות "מחלות מצטברות";
- איתור גורמי סיכון ארגונומיים;
- שיפורים ארגונומיים בעמדות ייצור - תכנון כלי עבודה ידניים;
- תוכנית פעולה ליישום ארגונומיה במפעלים.

פו. יום עיון בנושא שיטות ואמצעים להטמעת הבטיחות בארגון

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי לימוד עיקריים:

- סקירת מערכות הניהול בארגון
- 101 טיפים ל"ניצול" מערכות הניהול לטובת הבטיחות
- סיעור מוחות- העלאת בעיות ומתן פתרונות ע"י המשתתפים.

פז. יום עיון בנושא סוגיות נבחרות בניהול הבטיחות בארגון

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי לימוד עיקריים:

- היבטי בטיחות, גיהות ואיכות סביבה בניהול חברות "מיקור-חוץ" בארגון
- היבטי בטיחות בתהליכי רכש בארגון
- ניהול בטיחות כולל היבטים בניהול מתקדם
- הערכת סיכונים - ככלי לניהול הבטיחות בארגון.

פח. יום עיון בנושא היבטי בטיחות בעבודות בנייה ושיפוצים במפעל

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי לימוד עיקריים:

- מבוא כללי והיערכות לקראת ביצוע הפרויקט;
- הדרכת קבלנים בתחומי הבטיחות במפעל;
- היערכות לוגיסטית;
- גורמי סיכוני חשמל, פיגומים, חפירות.

פט. יום עיון בנושא: בטיחות בשימוש בלייזר

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי הלימוד העיקריים:

- עקרונות הלייזר וחלקיו העיקריים
- מנגנוני נזק בחשיפה לאלומת הלייזר
- תקנים לבטיחות לייזר
- נהלים ואמצעי הגנה.

צ. יום עיון בנושא בטיחות אש - חידושים ומערכות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי לימוד עיקריים:

- חידושים בתקינה
- פתרונות יצירתיים
- אמצעי מילוט ובטיחות אש חדשים
- שילוב מערכות בטיחות אש
- הקשר עם גורמי החירום.

צא. יום עיון בנושא השלכות חוק רישוי עסקים על עבודת הממונה

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי לימוד עיקריים:

- הרקע המשפטי והמינהל לחוק
- אחריות גורמים מאשרים וגורמים בודקים (נזיקית ופלילית)
- הליך הוצאת רישיון עסק
- אכיפת החוק
- רישוי עסקים בראי הפסיקה.

צב. יום עיון בנושא רענון למדריכי עבודה בגובה

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי לימוד עיקריים:

- חזרה על נושאי לימוד ותירגולים -
- הוראות בטיחות
- סולמות
- גגות שטוחים ושכירים
- מבנה מתכת
- משטחי עבודה
- במה מתרוממת ניידת וסל להרמת אדם
- מערכות אבטחה וירידה בחלל מוקף.

צג. יום עיון בנושא האחריות המשפטית לבטיחות - הלכה ומעשה ביישום

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי לימוד עיקריים:

- סריקה וסקירה של חקיקת הבטיחות בישראל
- מקורות משפטיים אחרים ליישום חובת הבטיחות בכלל ובטיחות בתעסוקה בפרט
- החובה החוקית וההלכה הפסוקה בהגנת מכונות
- כיצד לזהות ולהתמודד עם "סיכון משפטי" ביישום חובת הבטיחות.

צד. יום עיון בנושא כתיבה טכנית לממונים על הבטיחות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי לימוד עיקריים:

- יסודות הכתיבה הטכנית
- כתיבת מכתב, נוהל עבודה, הוראות הפעלה, כיצד עושים זאת באופן אפקטיבי?
- יצירת תבניות המסמכים - דוחות, טפסים
- העברה מסר אפקטיבי במכתב
- כתיבת מכתב תלונה למנהל
- כתיבת מכתב על עברה בטיחותית
- תיאור אירוע - עובדות ופרשנות וההבדל ביניהם.

צה. יום עיון בנושא תחומי בטיחות המחייבים בבדיקות ע"י מעבדות חיצוניות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי לימוד עיקריים:

- הסמכת מעבדות
- נקודות מפתח בעבודה עם מעבדה
- נושאים בהם הממונה על הבטיחות נעזר בתוצאות בדיקת המעבדה.

צו. יום עיון בנושא גיליון בטיחות (MSDS) כאמצעי לעבודה בטוחה עם חומרים מסוכנים

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי לימוד עיקריים:

- גיליון הבטיחות - הכרה של סעיפי התקנה
- הגיליון ככלי לשימוש בשלבי עבודה שונים (שינוע, אחסון, יצור, אריזה)
- מקורות מידע באינטרנט ותירגום שפת הגיליון למשתמשים
- גיליון הבטיחות והדרכת עובדים.

צז. יום עיון בנושא ניהול ידע בבטיחות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי לימוד עיקריים:

- דרישות החוק, נהלי הבטיחות והוראות הבטיחות
- רכש
- הדרכות
- תאונות עבודה, אירועי בטיחות, לקחים
- ו"פתרונות טובים"
- בסיסי מידע של גורמי סיכון, גיליונות בטיחות, סיכונים כימיים וכו'

צח. יום עיון בנושא שימוש בטכניקות של גישור לפתרון קונפליקטים בעבודות הממונה על הבטיחות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי לימוד עיקריים:

- כלים וטכניקות לגישור
- פתרון קונפליקטים הקשורים לעבודת הממונה על הבטיחות מול ההנהלה, מול העובדים ומול הרשויות.

צט. יום עיון בנושא עקרונות להעסקה והפעלת קבלנים - היבטי בטיחות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות

נושאי לימוד עיקריים:

- החובה החוקית לבטיחות עובדי קבלן
- גישה ניהולית להבטחת העמידה בחובת האחראיות לבטיחות עובדי קבלנים
- הצגת מנחה הבטיחות לקבלנים והגישה הנכונה ליישומן.

ק. יום עיון בנושא הכרת תקנים חדשים בבטיחות

- בטיחות באירועים המוניים
- בטיחות בתעבורה יבשתית.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות

נושאי לימוד עיקריים:

- הכרת ת"י 5688 (חלקים 1 ו-2) לניהול בטיחות באירועים המוניים
- הכרת ת"י 9301 (ו-9302) לאיכות ובטיחות בתעבורה יבשתית.

קא. סיור מקצועי

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות

קב. יום עיון ייעודי לממונים על הבטיחות ברשויות המקומיות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות

קג. יום עיון בנושא היבטים משפטיים בעבודת הממונה על הבטיחות

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות

נושאי לימוד עיקריים:

- חשיבותו של הממונה על הבטיחות
- חידושי פסיקה וחקיקה
- פסקי דין בבטיחות
- חובות המעביד והעובד.

קד. יום עיון בנושא דרישות המשרד להגנת הסביבה במפעלים

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות

נושאי לימוד עיקריים:

- סקירת ההיבטים הסביבתיים העיקריים בתעשייה
- היכרות עם חוקים ותקנות לנושא הגנת הסביבה
- דרכי פעולה של המשרד להגנת הסביבה.

קה. יום עיון בנושא ניהול סיכונים ארגומיים

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות ולעובדים אחרים העוסקים בתחום הבטיחות

נושאי לימוד עיקריים:

- מהם סיכונים ארגומיים
- דרכים לפיתוח פתרונות ארגומיים.

קו. יום עיון בנושא ניהול סימביוטי (קשר הדדי) של תחזוקה ובטיחות כמנוף להישגי בטיחות

חדש

מקורם של כשלי בטיחות לא מעטים, לרבות אירועי בטיחות קשים, הוא לעיתים קרובות בבעיות ובמחדלי תחזוקה. במצבים רבים מוצא את עצמו מנהל התחזוקה, בנוסף לתפקידו, גם בתפקיד של "הממונה על הבטיחות". מצבים שכיחים אלה מקשים לא מעט על מבצע התפקיד לעמוד במקביל במשימות וביעדי התחזוקה ומערך הבטיחות. לעיתים נוצרים מצבים של "ניגוד אינטרסים" לכאורה. מטרתו של יום העיון זה לנסות לגשר בין שני התחומים ולהצביע על גישה ושיטות ליצירת סימביוזה | (מערכת קשרים הדדית) יעילה ומפרה כמנוף להגברת הישגי הבטיחות.

יום העיון מיועד

למנהלי תחזוקה

נושאי לימוד עיקריים:

- חובות חוקיות בעבודות תחזוקה בהקשר ישיר לבטיחות.
- כיצד לשלב יעדי בטיחות במשימות תחזוקה (מונעת, מתוכננת, שבר) תוך ביצוע הליך יעיל של ניהול סיכונים.
- תכנון וניהול משימות תחזוקה בהיבטי בטיחות
- דוגמאות של תרחישים ואירועים של תכנון תחזוקה בהיבטי בטיחות
- דיון

קז. יום עיון בנושא ניטור סביבתי תעסוקתי - פיענוח תוצאות וקבלת החלטות ע"י הממונים על הבטיחות

חדש

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות

במסגרת עבודתו השוטפת מזמין הממונה על הבטיחות, מדי שנה, ביצוע ניטור סביבתי תעסוקתי במפעל. תוצאות הניטור מגיעות בצורה של טבלה שלא תמיד ברור איך להתייחס אליה.

בנוסף, בטייטה של התקנה החדשה (ממונים על הבטיחות 2007) כפי שהתפרסמה באתר של הממונים על הבטיחות נכתב, בין היתר, שאחת הפעולות שתבוצע ע"י הממונה תהיה (בסעיף 2.8)

ניתוח ממצאי בדיקות סביבתיות תעסוקתיות והבאת המידע לידיעת המעביד והעובדים לרבות השלכותיהם והאמצעים שיש לנקוט

יום העיון נועד לעזור לממונים על הבטיחות לפענח ולהבין את המידע הנמצא בדוח ניטור סביבתי תעסוקתי.

נושאי לימוד עיקריים:

- ערכים של חשיפה מותרת - הגדרה ופירוש המושגים;
- הסיכונים הבריאותיים והשפעתם;
- חשיבותו של הסקר המקדים (סקר גיהות ראשוני) לקביעת הדיגום הנדרש;
- תנאים נכונים לביצוע מדידות ולהערת חשיפה;
- מבנה דוח המעבדה המוסמכת;
- פיענוח של התוצאות;
- איך ולמי להפיץ את תוצאות הניטור;
- קבלת פטור מניטור סביבתי תעסוקתי.

הערות:

במסגרת יום העיון נתייחס לניטור סביבתי תעסוקתי של חומרים כימיים ולא לניטור של גורמים ביולוגיים.

קח. יום עיון בנושא גז טבעי - האנרגיה הירוקה העתידית של המשק הישראלי

חדש

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות

נושאי לימוד עיקריים:

- הגז הטבעי כדלק ירוק;
- מערכת צינורות;
- אחסון של הגז;
- מערכות הספקה, הולכה והובלה של גז טבעי;
- שטח (תחום) שימושי לגז טבעי.

קט. יום עיון בנושא התארגנות לרעידות אדמה

חדש

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות

נושאי לימוד עיקריים:

- הסיבות להתרחשות רעידת אדמה;
- הנזקים הנגרמים כתוצאה מרעידת אדמה;
- תוכנית פעולה להכנות לרעידת אדמה (סקר עמידות המבנים, סקר עמידות אלמנטים לא סטרוקטורליים, תיק שטח, פעולות נוספות);
- נהלים: נוהל בזמן אירוע, נוהל עובדה בתקופת חירום;
- תרחישים בזמן רעש האדמה ופתרוןם.

ק. יום עיון בנושא הקמת מערך חירום במפעל

חדש

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות

נושאי לימוד עיקריים:

- הבסיס החוקי להקמת המערך - דרישות החוק;
- מבנה מערך החירום;
- אימונים ותירגולות מערך החירום.

ק.יא. יום עיון בנושא הדרכות בטיחות באמצעות משחקים והפעלות

חדש

שימוש בכלים יעילים להגברת איכות ההדרכה)

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות

נושאי לימוד עיקריים:

- הפעלת משחקים;
- המחזה;
- ניתוח סיפור מעשה;
- חידונים;
- תצרפים (פאזלים);
- כתיבת חמשירים;
- הפקת "ימי-בטיחות".

ק.ב. יום עיון בנושא בטיחות אש ודרכי מילוט בבניינים - תקנות חדשות

חדש

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות

נושאי לימוד עיקריים:

- מרכיבי דרך המוצא הבטוח;
- תפוסה וחישוב רוחב דרך המוצא;
- מספר דרכי מוצא;
- מיקום דרכי מוצא;
- מרחקי הליכה;
- דרישות בטיחות נוספות;
- הפרדות ועמידות אש;
- מערכות שליטה בעשן;
- דרישות לבניין גבוה ורב קומות;
- התקהלות.

ק.ג. יום עיון בנושא מיפוי מערך הבטיחות והכשרת בעלי התפקידים בארגון

חדש

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות

נושאי לימוד עיקריים:

- המיפוי וההכשרה של מערך הבטיחות בכל ארגון/מפעל - הרציונאל;
- מתודולוגיה למימוש המיפוי וקביעת הכשרה ייעודית.

קיד. יום עיון בנושא המשותף בין בטיחות לאיכות בפעילויות הארגון

חדש

השילוב בין בטיחות לאיכות, שהן בעלות מתודולוגיות עבודה דומות, תוך מתן דגש ביישום פעילויות פרואקטיביות לרוחב הארגון, מאפשר את קבלת "סקר הסיכונים" השלם והמקיף בארגון.

יום העיון מיועד

לממונים על הבטיחות

נושאי לימוד עיקריים:

- המשותף בין בטיחות לאיכות ושילוב בין התקנים הישראליים 18001, 9001 ו-14001;
- הגישה הפרואקטיבית תוך יישום של פעילות מונעת וסקר סיכונים מקדים;
- השילוב בין בטיחות לאיכות כמרכיב חיוני ב"תרבות" ומצוינות ארגונית (סקירת התאונות במעבורת נאס"א);
- טעויות אנוש כגורם שורש עיקרי בתאונות ותקלות;
- שלבים בתחקור תקלות ותאונות ושימוש בטכניקות מ"ארגז-כלי-האיכות" (סיעור מוחות, תרשים פארטו, עצם דג, ניתוח עץ תקלות, הפקת לקחים וכד');;
- גישה מערכתית באיכות ובטיחות (Big S, TQM, Big Q, TSM);
- חשיבות המיבדק / סיקור כההליך שגרתי לחשיפת פערים.

קטו. היבטים משפטיים בעבודת הממונה על הבטיחות

חדש

מיועד

לממונים על הבטיחות בעבודה

נושאי לימודי עיקריים:

- אחריות בנזיקין - חובת זהירות מושגית וקונקרטיית;
- חובות המעביד - חקיקה ופסיקה נבחרות;
- חידושי פסיקה.